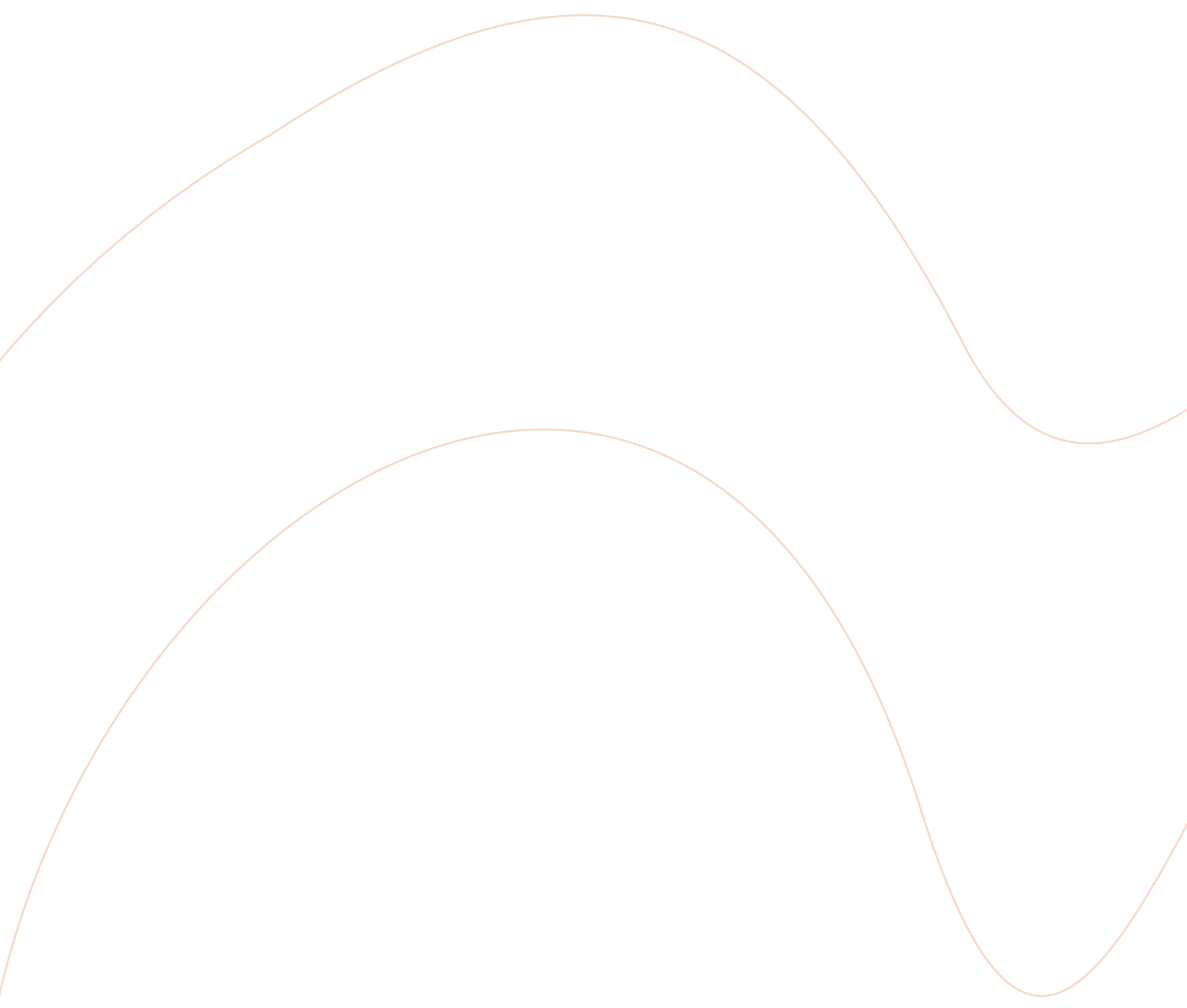

jaarverslag 2009

The background is a solid teal color. It features several abstract, wavy white lines that flow across the page. A single, thin light blue line also curves across the right side of the image. The overall aesthetic is clean and modern.

Inhoud

Woordje van de algemeen directeur: 'Een kwestie van vertrouwen'	3
Organigram	4
Beleidsorganen en adviesraden	6
Kerngegevens	7
<hr/>	
Januari: 'Als het ziekenhuis vooruit gaat, gaan ook de artsen vooruit!'	8
Februari: 'Zelfs in een ziekenhuis is voorkomen beter dan genezen...'	12
Maart: 'Ik voel me hier op mijn gemak, en dat vind ik belangrijk!'	16
April: 'Het is hier <i>stief</i> goed!'	20
Mei: 'Fietsen is een natuurlijk antibioticum!'	26
Juni: 'Op reis naar Duitsland? Zonder AZ Alma was het een reis naar Hierboven...'	30
Juli: 'Blij dat ik die onvergetelijke momenten in zo'n huiselijke sfeer kon beleven!'	34
Augustus: 'Wij streven kwaliteitszorg na met de juiste middelen. De duurste behandeling is niet altijd de beste.'	38
September: 'Wij zijn klaar voor nieuwbouwziekenhuis!'	42
Oktober: 'Meer dan één miljoen bewegingen per jaar!'	48
November: 'Kwaliteit en expertise als rode draad.'	52
December: 'Inspanningen werpen vruchten af!'	56
<hr/>	
Financiële resultaten	60
Colofon	62
Bedankt	63

Een kwestie van vertrouwen

Wanneer ik aan 2009 in AZ Alma terug denk, dan herinner ik me vooral de vele aanmoedigende reacties die ik hoorde nadat we half september onze plannen voor het nieuwbouwziekenhuis en voor de site in Sijsele hadden ontvouwd. En die reacties kwamen van overal: van artsen, medewerkers, vrijwilligers, externen... Eindelijk kreeg het reeds jaren zo druk besproken project concreet vorm; en wat voor een vorm! Die reacties hebben mij, en ook veel anderen, gesterkt in de overtuiging dat we de juiste keuzes hebben gemaakt.

En bij die keuzes hadden we steeds onze missie en visie voor ogen: *'samen met patiënten en zorgverleners in wederzijds vertrouwen en openheid werken aan de uitbouw van een kwalitatief hoogwaardig zorgaanbod in onze regio'*. Want ook in het op stapel staande nieuwbouwziekenhuis willen we meer dan ooit het voorkeursziekenhuis zijn voor de inwoners van onze ruime regio.

Die missie krijgt in onze instelling elke dag vorm, maar we willen almaar beter doen en verder streven om de waarden en doelstellingen die we ons voorgenomen hebben, te bereiken. Om het heel concreet te maken, werd in 2009 ook een charter opgesteld en goedgekeurd. In dat charter wordt het gewenst gedrag van de medewerkers van AZ Alma geschetst. De kernwaarden daarbij zijn **vertrouwen, openheid, respect** en het opnemen van **verantwoordelijkheid**. Het is een boeiende opdracht voor 2010 om dat charter ook in de praktijk om te zetten. Op die manier kan AZ Alma nog beter worden.

En beter worden: dat is ook de doelstelling die schuil gaat achter het opstarten van interne audits in ons ziekenhuis. Een groep medewerkers volgde in 2009 een opleiding tot

interne auditor en zal de komende jaren AZ Alma afdelingsgewijs komen doorlichten. Niet om kritiek te geven of minpunten te zoeken, wel om suggesties aan te reiken om nog beter te werken.

De aanpak van dit nieuwe jaarverslag verschilt grondig met de vorige jaren. We hielden ons dit keer nauwgezet aan de kalender van 2009 en tonen u, aan de hand van **twalf gesprekken**, welke deskundige, levendige en actieve organisatie AZ Alma is. De grote en kleine feiten uit het voorbije jaar in het ziekenhuis, op beide campussen, worden in dit boek gebundeld. Ik wens u dan ook veel leesplezier.

Tot slot nog even dit. De feiten en cijfers in dit boek spreken voor zich. Een organisatie als AZ Alma kan alleen maar zo'n jaarverslag voorleggen, wanneer ze gedragen wordt door alle bestuurders, directieleden, artsen, medewerkers en vrijwilligers. En dat 'dragen' van de organisatie hebben we in dit jaarverslag echt wel letterlijk genomen: de namen van de **1.485 mensen** die op 31 december 2009 nauw bij AZ Alma betrokken waren, vindt u onderaan iedere bladzijde doorheen dit jaarverslag. Al deze mensen droegen het voorbije jaar hun steentje bij om in AZ Alma de slogan *'Zorg met een hart'* dagelijks waar te maken. Dank daarvoor!

Rudy Maertens

Algemeen directeur en dagelijks bestuurder AZ Alma

Organigram AZ Alma

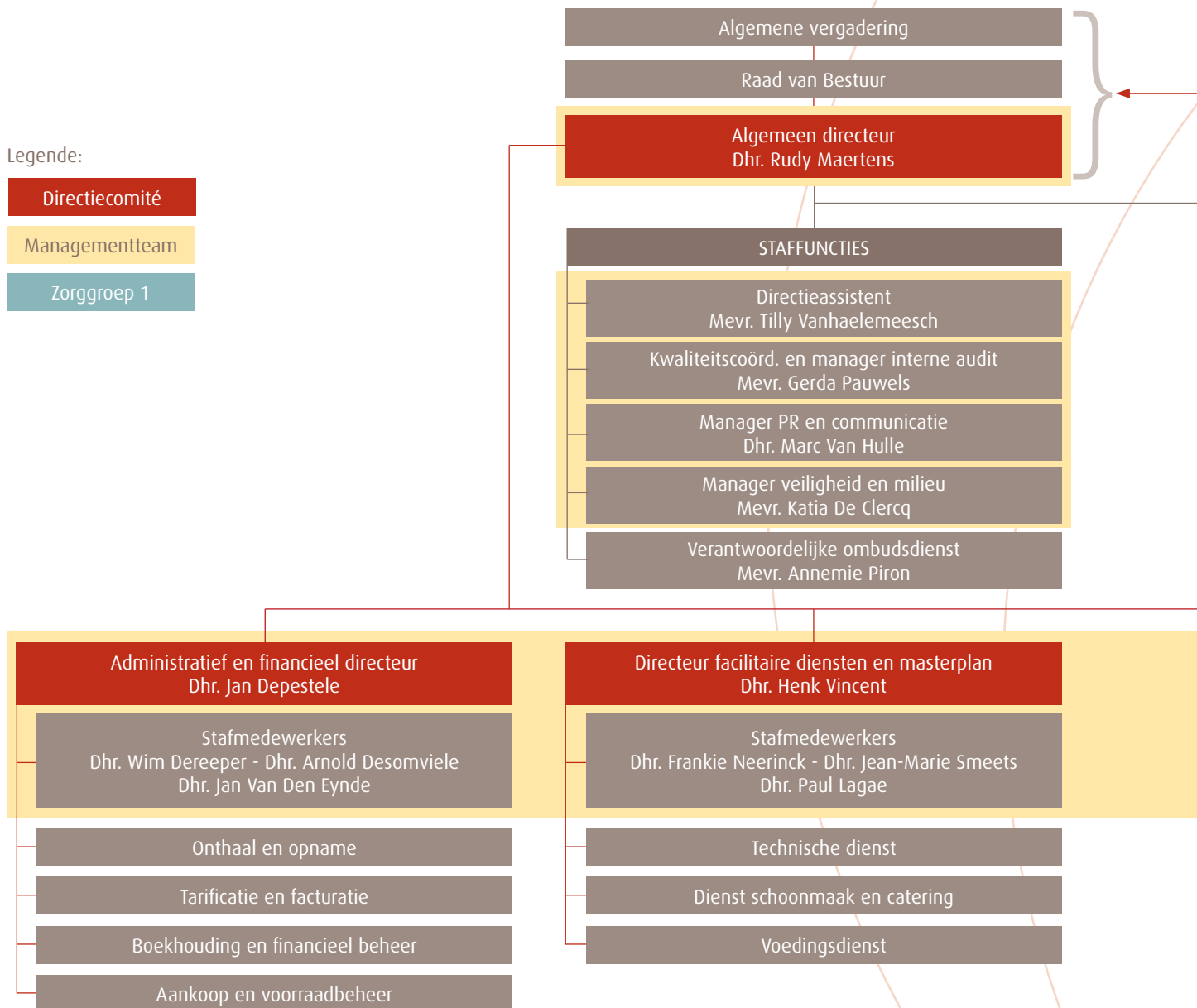
d.d. 31/12/2009

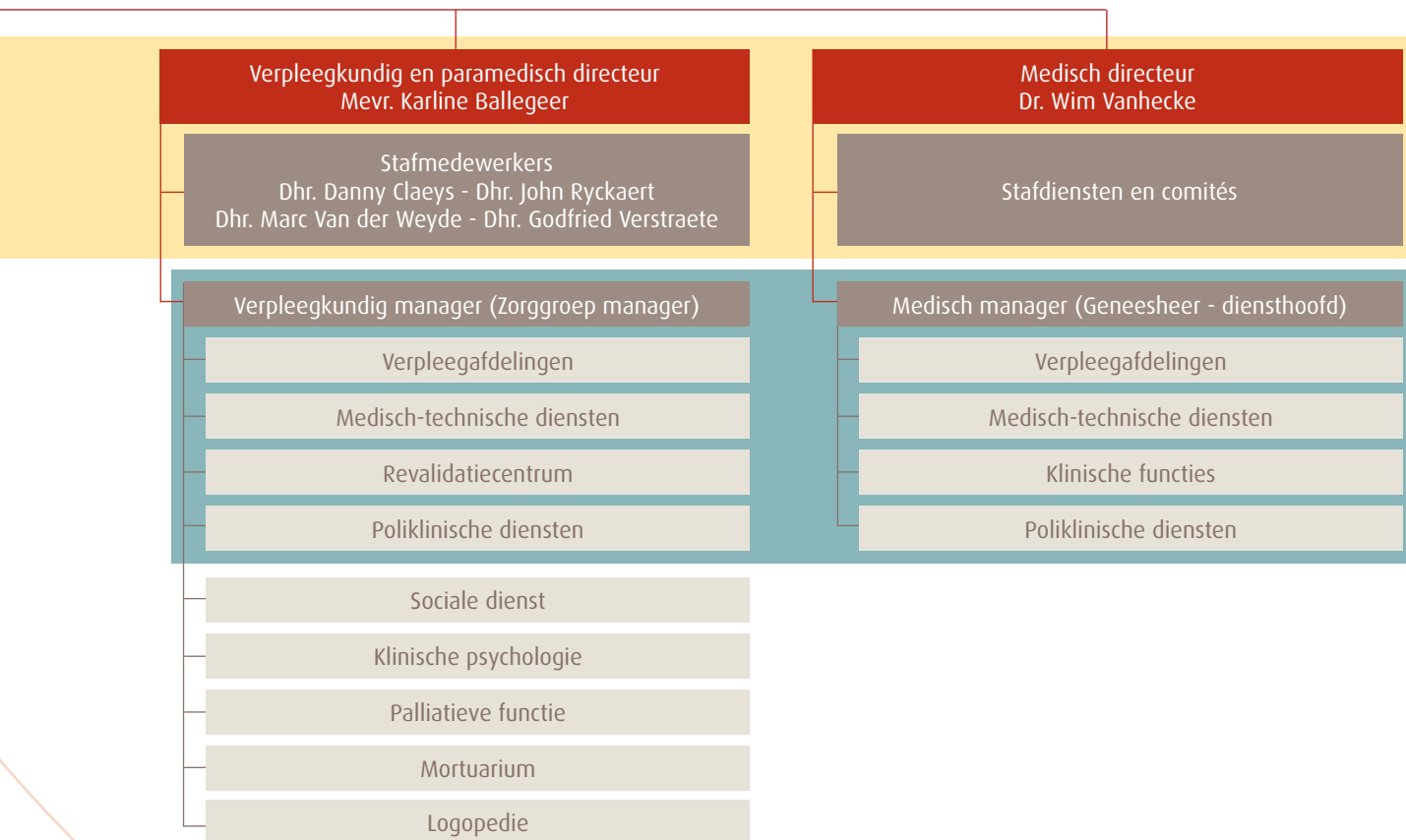
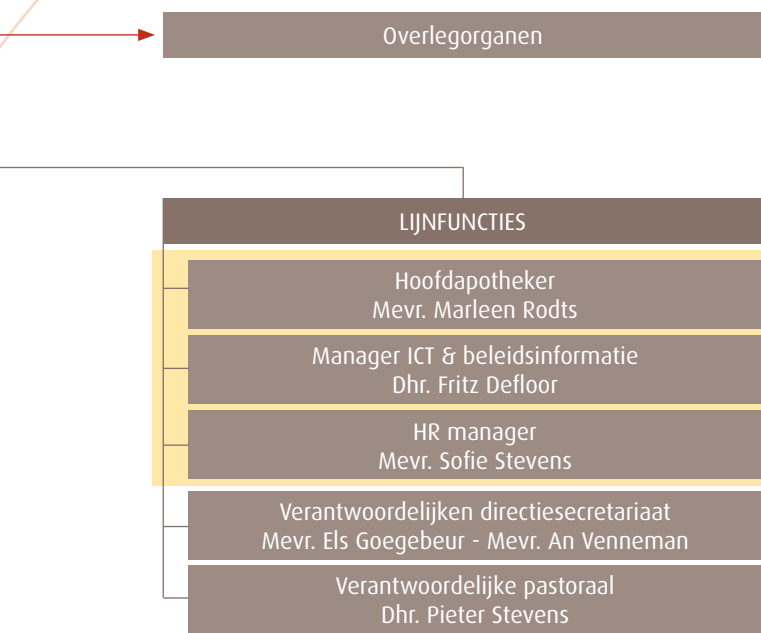
Legende:

Directiecomité

Managementteam

Zorggroep 1

Beleids- en adviesorganen

| ALGEMENE VERGADERING

E.H. Georges De Neve
E.Z. Jacqueline Eggermont
E.Z. Agnella Lefèbvre
Dhr. Jean-Pierre Saelen
Leden van de raad van bestuur

| RAAD VAN BESTUUR

Dhr. Hugo Bulté | voorzitter raad van bestuur

Dhr. Henri Baekeland | bestuurder
Dhr. Marcel Hutsebaut | bestuurder
Dhr. Frank Marchand | bestuurder
Dhr. Paul Meyvaert | bestuurder
Dhr. Chris Van Keer | bestuurder
Dhr. Dirk Vandebussche | bestuurder
Dhr. Dirk Vandervennet | bestuurder

| DIRECTIECOMITE

Dhr. Rudy Maertens | algemeen directeur –
dagelijks bestuurder

Mevr. Karline Ballegeer | verpleegkundig en
paramedisch directeur
Dhr. Jan Depestele | administratief en financieel directeur
Dr. Wim Vanhecke | medisch directeur - hoofdgeneesheer
Dhr. Henk Vincent | directeur facilitaire diensten en masterplan

| MEDISCHE RAAD

Dr. Paul Hoste | voorzitter
Dr. Peter Roosen | ondervoorzitter

Apr. Biol. Christophe Vandenaabeele | secretaris
Dr. Peter Desmet | lid medische raad
Dr. Rudi Desmet | lid medische raad
Dr. Ingrid Dieltjens | lid medische raad

Dr. Wim Hutse | lid medische raad
Dr. Eddy F.P. Kuppens | lid medische raad
Dr. Michel Parys | lid medische raad
Dr. Stefaan Poriau | lid medische raad
Dr. Marc Vanfleteren | lid medische raad

| ETHISCHE COMMISSIE

Mr. Vincent Vandeveldde | voorzitter

Dr. André Hutsebaut | secretaris
Dr. Danny Decoo | coördinator protocollen
Dr. Michel Bafort | lid ethische commissie
Dr. Joost De Ganck | lid ethische commissie
Dr. Peter Desmet | lid ethische commissie
Dr. Michel Parys | lid ethische commissie
Dr. Muriël Thienpont | lid ethische commissie
Mevr. Carla Persoons | lid ethische commissie
Dhr. Toon Quaghebeur | lid ethische commissie
Dhr. Marnix Tack | lid ethische commissie

Mevr. Rita De Coninck | adviserend lid ethische commissie
Dhr. Walter De Vleeschhouwer | adviserend lid ethische
commissie

| ANDERE ADVIESORGANEN

Naast de hierboven genoemde beleids- en adviesraden, zijn
nog andere adviesorganen actief in AZ Alma:

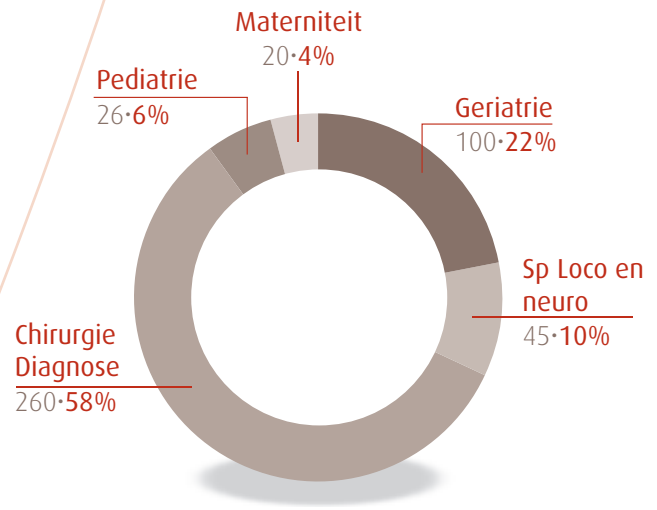
- de stuurgroep strategie
- de financiële commissie
- het comité voor preventie en bescherming op het werk
- de ondernemingsraad
- het comité ziekenhuishygiëne
- het comité voor medisch materiaal
- het medisch farmaceutisch comité
- de OK-commissie
- de IZ-commissie
- het transfusiecomité
- de stuurgroep patiëntveiligheid en kwaliteit
- het comité masterplan

Kerngegevens

AZ Alma heeft 451 erkende bedden in klassieke hospitalisatie, waarvan 220 in campus sijsele en 231 in campus eeklo.

AZ Alma registreerde voor 2009 15.645 poortopnames (klassieke hospitalisatie: minstens 1 overnachting) en 21.389 tijdelijke verblijven (dagziekenhuis, al dan niet met financiering). Daarnaast waren er ook nog eens 11.656 ambulante patiënten via de spoedopname. Deze instroompunten samen brengen het totaal op 48.690 patiënten, zonder de poliklinische consultaties (geraamd op 125.000). Voor wat de medisch technische diensten betreft noteerden we 208.932 aanvragen.

In totaal werden 132.355 ligdagen (= klassieke hospitalisatie) geregistreerd, wat een globale bezetting van 80,4 % op jaarbasis betekent.

Patiënten 2009			
	Geplande opname	Spoedopname	Totaal
Klassieke hospitalisatie	7.796	7.849	15.645
Dagziekenhuis	21.389	-	21.389
Ambulanten spoedopname	-	11.656	11.656
Totaal	29.185	19.505	48.690

Aanvragen onderzoeken		
Med. Technische diensten**	Medische beeldvorming	83.283
	Klinische biologie	108.841
	Anatomo-pathologie	11.781
	Nucleaire geneeskunde	5.027
	Totaal	208.932

Polikliniek*	125.000
---------------------	----------------

* Raming wegens onvolledige centrale registratie

** Gegevens o.b.v. aantal aanvragen

Januari '09

Dr. Paul Hoste aan de beeldengroep van Jef Claerhout in de inkomhal van campus sijsele: 'Zorg is en blijft onze kerntaak!'

Dokter Paul Hoste leidt de medische raad van AZ Alma:

'Als het ziekenhuis vooruit gaat, gaan ook de artsen vooruit!'

'Ik streef naar een evenwichtige, respectvolle samenwerking tussen de raad van bestuur, het directiecomité en de medische raad', zegt dokter Paul Hoste, voorzitter van de medische raad sinds begin 2009. 'En uiteindelijk is dat toch een winwin-situatie: als het ziekenhuis erop vooruit gaat, gaan ook de artsen vooruit. Daarom moeten we, bij het aanbieden van onze zorg in AZ Alma, steeds proberen om ons van andere ziekenhuizen te onderscheiden door in iets uit te munten. Dàt is onze gezamenlijke opdracht van elke dag.'

Met **dokter Paul Hoste** kozen de artsen van AZ Alma voor een man met ervaring aan het roer van de medische raad. Hij is namelijk al meer dan twintig jaar vertrouwd met de werking van dit – bij wet verplicht – vertegenwoordigend orgaan, waardoor de artsen betrokken worden bij de besluitvorming in het ziekenhuis. De medische raad wordt verkozen voor drie jaar, is uiteraard campusoverschrijdend samengesteld en komt veertiendaags samen. Dokter Hoste blijkt ook een man van de dialoog, eerder dan van het conflict.

'Wij geven zowel bindende als niet bindende adviezen aan de raad van bestuur en het directiecomité', verduidelijkt dokter Hoste. 'We hebben als doel de kwaliteit van de geneeskunde in het ziekenhuis te bevorderen en te evalueren, de groepsgeest onder de ziekenhuisgeneesheren te bevorderen evenals de samenwerking met de verpleegkundigen en paramedici. Bovendien streven we een goede samenwerking na met ondermeer de huisartsen. Tenslotte stimuleren we ook geneeskundige activiteiten met een wetenschappelijk karakter.'

| BOEIENDE UITDAGING

Een lid van de medische raad heeft een belangrijke verantwoordelijkheid en een breed takenpakket. Het is geen vrijblijvende functie, maar één met veel engagement en inzet. Dat beseft dokter Hoste maar al te goed, vandaar dat hij bij zijn aanstelling meteen een nieuwe aanpak invoerde: het werk wordt voortaan verdeeld over verschillende commissies of werkgroepen. 'Die specialisatie is nodig', beseft dokter Hoste. 'We spreken over zeer complexe materie. We willen in onze aanpak en advisering goed geïnformeerd voor de dag komen. Daarom laten we de diverse, belangrijke dossiers door aparte werkgroepen bestuderen, wat onze slagkracht verbetert.'

Dat maakt het er voor de voorzitter uiteraard niet gemakkelijker om, want dokter Hoste maakt er een erezaak van om alle commissies en werkgroepen op de voet te volgen, te sturen en te stimuleren. 'Het zijn lange dagen', geeft de voorzitter grif toe, 'maar het is een boeiende, maar niet altijd even gemakkelijke uitdaging.'

10 | GOEDE LEERSCHOOL

We overlopen met dokter Hoste het lijstje van werkgroepen en commissies, en starten bij de belangrijke, wettelijk verplichte financiële commissie waarin onder meer het financieel engagement van de artsen in het ziekenhuis wordt vastgelegd en besproken. 'Deze werkgroep werd geprofessionaliseerd om ons nog beter voor te bereiden en vertrouwd te laten geraken met deze ingewikkelde materie', aldus dokter Hoste. 'Ik vind dit een heel goede leerschool voor jonge artsen, die hier veel kunnen opsteken.'

Dokter Hoste is ook altijd zeer benieuwd naar de resultaten van de commissie kwaliteit en zorg: 'Daar worden de kwaliteitsnormen van het ziekenhuis bekeken en wordt nagegaan of AZ Alma de vergelijking kan doorstaan met andere ziekenhuizen. We leren er ook waar we ons van anderen onderscheiden en waar de zaken zijn waar voortdurend moet aan gewerkt worden.'

In het farmaceutisch comité wordt dan weer gewaakt over het efficiënt inzetten van geneesmiddelen en over het in de hand houden van het forfait voor medicatie. Dokter Hoste: 'Wij sensibiliseren de artsen om de toegekende middelen adequaat te gebruiken, zonder aan kwaliteit van de zorg in te boeten.'

| GROTE STAP VOORUIT

De juridische commissie zorgt ervoor dat de adviezen van de medische raad juridisch onderbouwd zijn en buigt zich ook over de contracten van de artsen met het ziekenhuis. De werkgroep OK is veeleer een technische werkgroep voor het reilen en zeilen in het operatiekwartier en die erover waakt dat de beschikbare OK-zalen optimaal benut worden. In de werkgroep strategie bepaalt de medische raad, samen met de raad van bestuur en het directiecomité de beleidslijnen van het ziekenhuis, en in het comité masterplan denkt de medische raad mee over de uitwerking van het nieuwbouwproject.

Dokter Paul Hoste hecht ook zeer veel belang aan de taak van de werkgroep informatica, die nu volop werk maakt van het Elektronisch Patiëntendossier (EPD): 'Dat zal een grote stap vooruit zijn, we zullen op beide campussen dan over één medisch dossier beschikken, nu werken we nog

met verschillende archivering. Zo'n EPD zal te allen tijde consulteerbaar zijn, met respect voor het medisch geheim, en zal ongetwijfeld fouten en tijdverlies vermijden. Op middellange termijn zal dit EPD zelfs voor de huisartsen toegankelijk zijn. Op dit moment wordt het dossier voorbereid om ermee op de markt te gaan en de best mogelijke leverancier aan te duiden.'

| ONAFHANKELIJK

Dokter Paul Hoste combineert een drukke praktijk als gastro-enteroloog met het voorzitterschap van de medische raad. Het is een zware combinatie, maar van een vrijstelling als arts om het voorzitterschap haast voltijds te vervullen, wil dokter Hoste niet weten: 'Onafhankelijkheid is van het grootste belang! En mits een beetje organisatie en veel goede wil lukt het wel, hoor!'

| SAMENSTELLING

Dit is de samenstelling van de nieuwe medische raad van AZ Alma:

Voorzitter: dr. Paul Hoste

Ondervoorzitter: dr. Peter Roosen

Secretaris: apr. biol. Christophe Vandenabeele

Leden: dr. Peter Desmet, dr. Rudi Desmet, dr. Ingrid Dieltjens, dr. Wim Hutse, dr. Eddy Kuppens, dr. Michel Parys, dr. Stefaan Poriau en dr. Marc Vanfleteren.

22|01

01

02

03

04

05

06

07

08

09

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22 Meer dan 500 artsen, personeelsleden en vrijwilligers klinken tijdens de **nieuwjaarsreceptie** op het pas gestarte 2009.

23

24

25

26

27

28 De nieuwe **medische raad** gaat van start met dr. Paul Hoste als de nieuwe voorzitter.

29

30

31

Februari '09

Manager veiligheid
en milieu
Katia De Clercq
geflankeerd door twee
ziekenhuisstewards.

Manager veiligheid en milieu Katia De Clercq zorgt voor een preventieve aanpak:

‘Zelfs in een ziekenhuis is voorkomen beter dan genezen...’

‘Het klinkt misschien een beetje grappig, maar zelfs in een ziekenhuis is voorkomen nog altijd beter dan genezen’, lacht Katia De Clercq, manager veiligheid en milieu in AZ Alma. Het is haar dagelijkse job om te werken aan een veiliger werk- en leefomgeving in het ziekenhuis, en daarvoor kreeg ze in 2009 opmerkelijke steun met de aanstelling van de ziekenhuisstewards. ‘Het is niet zo dat de onveiligheid of het aantal incidenten met agressie op beide campussen zo groot was, maar we willen gewoon ook preventief handelen.’

In 2009 noteerde AZ Alma 160 werkongevallen, netjes verdeeld over campus eeklo (81) en campus sijsele (79). Daarvan waren er 108 ongevallen zonder werkverlet en 32 met werkverlet. Er waren ook nog 12 wegongevallen en 7 geweigerde ongevallen.

Koplopers in campus eeklo zijn geriatrie en OK (elk 11), met voornamelijk prik-, val- en hefincidenten. In campus sijsele zijn de keuken en het OK (elk 9) de vaakst voorkomende afdelingen, met opnieuw hef- en valongevallen (OK) en contact met beweeglijk materiaal (keuken). En nog één cijfer om het af te leren: het is opvallend dat de meeste arbeidsongevallen gebeuren bij personeelsleden met de minste anciënniteit: in campus sijsele is dat 36 procent van het totaal aantal ongevallen, in campus eeklo zelfs 55 procent!

| GOEDE EVOLUTIE

‘Het aantal arbeidsongevallen is lichtjes gestegen, maar het werkverlet is procentueel gedaald. Dat is dus een goede evolutie’, aldus **Katia De Clercq, manager veiligheid en milieu**, die wel beseft dat de vinger aan de pols moet gehouden worden. ‘En dat gebeurt ook, met een reeks preventie maatregelen. Zo wordt elk arbeidsongeval apart onderzocht om te kijken wat we kunnen doen om in de toekomst zoiets te vermijden. En samen met de arbeidsgeneesheer kijken we op de werkvloer rond wat veiliger kan worden gemaakt. Diezelfde arbeidsgeneesheer werkt ook mee aan sensibilisering, onder meer tegen prikongevallen. Ook op ergonomisch vlak sleutelen we aan een gezondere en betere werkomgeving. Zo bekeken we de opstelling van de computers van alle beeldschermwerkers op de niet-administratieve diensten, bijvoorbeeld de verpleegposten, de keuken, de technische dienst,... En eigenlijk viel dat heel goed mee, want de meeste medewerkers zijn zich wel bewust van een goede lichaamshouding. Ook bij de invoering van het dubbelvoorraad-systeem hield de aankoopdienst rekening

met de ergonomie en men voorzag de vaakst gebruikte voorwerpen op de makkelijkst bereikbare plaatsen.'

| IRRITATIE WEGWERKEN

Katia De Clercq waakt niet alleen over de veiligheid van het personeel, ook de beveiliging van het ziekenhuis behoort tot haar kerntaken. En hiervoor kreeg ze in 2009 aardig wat hulp met de aanstelling van de ziekenhuisstewards. AZ Alma ontving vanuit het FOD (Federale Overheidsdiensten) Binnenlandse Zaken immers een vergunning om te starten met een interne bewakingsdienst. Het project van de ziekenhuisstewards is een gesubsidieerd project, dat kadert in het zogenaamde Generatiepact. Hiermee wil de regering laaggeschoolde jongeren (jonger dan 30 jaar) aan een baan helpen. Eén van de jobs die daarvoor in aanmerking komt, is die van ziekenhuissteward.

'Wij kunnen beschikken over twee voltijdse functies, maar hebben die bewust opgedeeld in vier deeltijdse, zodat we in elke campus zeven dagen op zeven van 18 tot 22 uur minstens één steward kunnen plaatsen', verduidelijkt Katia De Clercq. 'We willen met onze stewards de veiligheid van patiënten, personeel en bezoekers in de avondlijke uren verhogen. Niet dat dit een groot probleem is in AZ Alma, maar we willen ook hier preventief werken.' De cijfers geven Katia De Clercq alvast gelijk: in 2009 waren er maar 35 geregistreerde incidenten die te maken hadden met diefstal (5), vandalisme (2), fysieke (18) en verbale (10) agressie. 'Het ging telkens om kleine diefstallen, maar dat zijn wel zaken die irriteren', beseft Katia De Clercq. 'We doen telkens aangifte bij de politie, met wie we een heel goede samenwerking hebben. We sporen iedereen aan om steeds incidenten te melden. Een goede registratie helpt ons om gepaste maatregelen te nemen.'

| HOGER VEILIGHEIDSGEVOEL

Eén van die maatregelen was alvast de aanwerving van ziekenhuisstewards. De functie van ziekenhuissteward is een zeer verantwoordelijke functie, een goede opleiding en screening is derhalve noodzakelijk. Ze volgen vooraf een verplichte opleiding van bewakingsagent, met onder meer theorie over de wetgeving, maar ook EHBO, culturele diversiteit, zelfverdediging, observatie, en andere. Eerst ondergaan de stewards een psychotechnisch onderzoek en een veiligheidsonderzoek door de politie.

'In het ziekenhuis zetten wij ze vooral in voor de sluitingsrondes', verduidelijkt Katia De Clercq. 'Ze controleren 's avonds zowel in de gebouwen als buiten op het domein of alles slotvast werd gemaakt, of alle lichten gedoofd werden,... Elke avond maken ze van hun ronde een verslag, zodat we perfect weten waar ze (bij herhaling) moeten optreden, zodat we ook kunnen anticiperen. Ze springen ook bij in geval van agressie, hetzij aan het onthaal, hetzij op de afdelingen. Zo worden ze gevraagd wanneer het bezoek na afloop van de bezoeken het ziekenhuis niet wenst te verlaten en daar moeilijk over doet. Ze waken ook over de veiligheid op de parking en begeleiden, op winteravonden, soms personeel tot aan de wagen. Ze maken ook de parkeerautomaten leeg.'

'Ik ben er zeker van dat onze stewards voor een hoger veiligheidsgevoel hebben gezorgd', besluit Katia De Clercq. 'De vraag om ook na 22 uur nog met stewards te werken weerklinkt, maar dat moet nog bekeken worden. Andere extra maatregelen, zoals kluisjes op de patiëntenkamers of kleedkamers die enkel met badge toegankelijk zijn, zetten natuurlijk ook zoden aan de dijk.'

| 525 TON AFVAL

Katia De Clercq is ook verantwoordelijk voor de milieuhandhaving in AZ Alma en zit op dat vlak evenmin stil: 'We streven ernaar om de afvalstromen zoveel mogelijk in te dijken, maar dat is een hele opdracht in een onderneming als AZ Alma. In 2009 hebben we het sorteren en recycleren aangepakt. In totaal waren er in 2009 28 verschillende afvalstromen, samen goed voor 525 ton afval. Dat is het equivalent van wat ongeveer 1.000 gezinnen per jaar produceren. En we kunnen ook onze andere cijfers vergelijken met het gemiddelde gezinsverbruik!'

AZ Alma verbruikte 44.500 m³ water in 2009, dat is het verbruik van zo'n 500 gezinnen. Ook het energieverbruik werd in 2009 ingedijkt in AZ Alma door een isolatie van de stookketels en de verwarmingskringen, en door een vernieuwing van de regeling van de luchtgroepen. Het elektriciteitsverbruik bedroeg 4,5 miljoen kWh, dat is goed voor het gemiddelde verbruik van 1.233 gezinnen. 'Het is niet evident, maar we blijven ook in 2010 verder zoeken naar middelen en methodes om deze verbruiken te verminderen', zegt Katia De Clercq.

01		15	
02	AZ Alma start met ziekenhuisstewards .	16	
03		17	
04		18	
05		19	
06		20	
07	AZ Alma is ook in 2009 voortdurend op zoek naar nieuwe medewerkers. Het ziekenhuis is dan ook prominent aanwezig op diverse jobbeurzen , zoals deze in Sijsele.	21	
08		22	
09		23	
10		24	
11		25	
12		26	
13		27	
14		28	De aanpassingswerken bij G1 en G3 in campus sijsele worden met de indienstneming van de restaurantruimtes afgerond. Op de foto de restaurantruimte van G1, ingericht in de vroegere ergozaal.

Maart '09

Dokter Mieke Van
Vlaenderen en dokter
Isabelle Vanneuville
met Marijke Schautteet
in Librata.

Marijke Schautteet blijft ook na de Oncorevalidatie aan haar conditie werken:

‘Ik voel me hier op mijn gemak, en dat vind ik belangrijk!’

‘Ik denk dat ik de enige ben van mijn groep van de Oncorevalidatie, die hier nog steeds komt oefenen. Ik ben blij dat ik hier mag blijven komen, ik voel me hier op mijn gemak, en dat vind ik belangrijk. Ik hoef hier niet te staan sporten tussen atleten en spierbundels, die veel sneller en veel harder fietsen of lopen, want dat vind ik niet hoopgevend.’ Aan het woord is Marijke Schautteet, die begin 2009 borstkanker kreeg en die na haar chemo- en radiotherapie in het nieuwe revacentrum Librata een sessie oncologische revalidatie volgde. En die ook nadien bleef komen oefenen.

Oncologische revalidatie is nieuw gestart in 2009 in AZ Alma. De nieuwe revalidatieruimte Librata, die in de voormalige turnzaal van de verpleegsterschool werd ingericht, biedt daartoe ruimschoots de mogelijkheid. Oncorevalidatie is een revalidatie voor patiënten met kanker die de primaire behandeling (chemo en bestraling) hebben afgerond. ‘De revalidatie begint best tussen 3 maand tot een jaar na het stopzetten van de behandeling en het doel is het verbeteren van het algemeen welzijn, zowel op fysisch, psychisch en sociaal vlak’, zegt **dokter Isabelle Vanneuville**. ‘We zijn daar héél blij mee, en we helpen de patiënten door oefeningen en levensstijlbegeleiding hun re-integratie te bevorderen. We zorgen voor oefeningen die de conditie verbeteren, het bewegen weer vlotter maken en de vermoeidheid wegwerken. Maar er zijn ook schoonheidstips, voedingsadviezen, relaxatieoefeningen en communicatietips.’ ‘AZ Alma is één van de acht door CM Midden-Vlaanderen erkende centra, waardoor de revalidatie voor CM-leden gedeeltelijk wordt terugbetaald. Ook leden van de meeste andere mutualiteiten krijgen een deel terugbetaald’, verduidelijkt **dokter Mieke Van Vlaenderen**. ‘De revalidatie is echt wel ingrijpend, we praten over een periode van twaalf weken, tweemaal per week. We werken telkens met groepen van een achttal patiënten, omdat we een individuele

benadering per patiënt nastreven. Je ziet dat er een echt groepsgevoel ontstaat en dat de patiënten elkaar aanmoedigen om door te bijten. Ze wisselen ook ervaringen uit en bespreken hun blij en moeilijke momenten met elkaar. De dropout is dan ook minimaal, tot nihil.’

Voor de Oncorevalidatie werkt AZ Alma met een uitgebreid multidisciplinair team, dat door **kinesitherapeut Sara Van Den Spiegel** wordt gecoördineerd. ‘Voorts bestaat het team uit de fysiotherapeuten dokter Mieke Van Vlaenderen, dokter Isabelle Vanneuville, dokter Frerik Nelde en dokter Els Luypaert, oncologe Muriel Thienpont, kinesitherapeut Cécile Van Oost, ergotherapeut Sarah Geernaert, diëtiste Sofie Van de Steene, onco-psychologe Sabine Mulier en verpleegkundige Tanja Van de Keere. We werken ook samen met de Vlaamse Liga tegen Kanker.’

| AFWISSELEND PROGRAMMA

‘Mij moet je van het nut van die Oncorevalidatie niet overtuigen’, zegt **patiënte Marijke Schautteet** uit Eeklo. Bij Marijke, een rechter bij het Hof van Beroep, werd in februari 2009 borstkanker vastgesteld. Ze werd geopereerd, kreeg nadien nog chemotherapie (tot eind juli) en bestraling (tot eind september).

‘Ik had gelezen dat in AZ Alma een nieuw revalidatiecentrum was geopend, waar ook oncologische revalidatie werd gegeven. En via een vriendin hoorde ik boffen op de aanpak. Ik heb me geïnformeerd en kon begin oktober starten in de tweede groep.’ ‘Onze groep bestond uit zes mensen, vijf vrouwen en een man. Ik had gedacht dat die groep wat groter zou geweest zijn, maar achteraf gezien was dat perfect zo. We hadden eigenlijk wel een goede groep, waarin heel vertrouwelijk werd gepraat. Ja, ook de man deed zijn duit in het zakje! Gelukkig maar dat we goed met elkaar konden opschieten, want we zaten toch bijna drie maand, twee keer per week, voor een paar uur samen. Dat was enerzijds voor de fysieke revalidatieoefeningen, maar ook voor ontspannende relaxatiesessies, of voor gesprekken met de psychologe, diëtiste, ergotherapeut, dokter,... De coördinator zorgde wel voor een afwisselend programma, zodat het geen sleur werd.’

| SAMEN MET LOTGENOTEN

‘Ik ben blij dat ik dat programma heb gevolgd en ik kan het aan iedere kankerpatiënt aanraden’, zegt Marijke Schautteet. ‘Het is op veel vlakken heel verhelderend, je krijgt zeer veel uitleg en informatie, al had ik sommige dingen wel liever wat vroeger geweten. Ook de relaxatieoefeningen zijn een weldaad en helpen je op moeilijke, stresserende momenten. En ook het feit dat je samen, met lotgenoten, aan je conditie werkt, is een stimulans. Je kunt je hart eens luchten, als het nodig is, en je bent ook een luisterend oor wanneer een ander groepslid het even moeilijk heeft. En intussen kweek je een betere conditie, want dat is wel nodig na de behandelingen. Ik was nochtans een fervent fietser, maar ondervond toch dat de conditietraining vruchten afwierp. En ja, ook na de groepsessies ben ik hier blijven komen om mijn conditie op te vijzelen. Ik zit hier tussen mensen van een vergelijkbaar fysiek niveau, ik werk met vooraf vastgelegde trainingsafspraken en ik ben blij met de feedback die ik nog regelmatig krijg van coördinator Sara.’ ‘Of ik nu genezen ben? Ik denk er in alle geval niet continu meer aan, maar je houdt er toch wel rekening mee. Ik voel ook dat ik niet meer dezelfde ben als voorheen, ik ben sneller moe en heb meer beperkingen. Daarom ook blijf ik verder trainen, ik ben een vechtertje.’

| CORRECTE SAMENWERKING

De oncologische revalidatie bundelt één van de pathologiegroepen waarrond in het nieuwe revalidatiecentrum

Librata multidisciplinair (kine/ergo/logo/psycho/diëtiste) wordt gewerkt.

Maar ook voor obesitas, cardio, long, rug/nek en chronische pijn en vermoeidheid wordt op dezelfde, allesomvattende manier te werk gegaan in Librata, dat hiertoe met de nieuwste toestellen werd uitgerust.

‘In Librata komen enkel ambulante patiënten, die door hun huisarts of een geneesheer-specialist werden doorverwezen’, onderstreept dokter Vanneuville. ‘Wij vinden het ook belangrijk dat de doorverwijzende arts de revalidatie stap na stap kan volgen. We werken heel correct samen met de huisartsen: bij een medisch probleem sturen we de patiënt naar hen door. Ze krijgen ook een begin- en eindevaluatierapport. Een gemiddelde revalidatieduur schommelt tussen de drie en zes maanden. De patiënt kan nadien bij een perifere kinesitherapeut verder kine volgen, en wordt dan door de huisarts verder opgevolgd.’

| EXPONENTIËLE GROEI

Met het nieuwe, moderne revalidatiecentrum Librata in campus eeklo kwam een eind aan enkele moeilijke jaren voor de revalidatieafdeling. Plaatsgebrek zorgde voor een lastige tijd en uitbreiding drong zich dan ook op. Niet alleen voor het comfort van de patiënt en de hulpverlener, maar ook om het aantal revalidatie-uren uit te breiden, nieuwe apparatuur te introduceren en nieuwe projecten te lanceren. Men wilde ook de ambulante, revaliderende patiënten scheiden van de zieke, herstellende patiënten.

De revalidatie startte in 1980 in de toenmalige Heilig Hartkliniek en werd een jaar later erkend als revalidatiecentrum voor neurologische en locomotorische revalidatie, één van de vijf (niet-universitaire) in Oost-Vlaanderen. De afdeling stond toen onder leiding van dr. Michel Braems en beschikte over één kinesitherapeut en één ergotherapeut. De huidige personeelsbezetting onderstreept nog het best de exponentiële groei van de afdeling: de vier artsen Mieke Van Vlaenderen, Isabelle Vanneuville, Els Luybaert en Frerik Nelde hebben een team met zeventien kinesitherapeuten, zeven ergotherapeuten, twee logopedisten, twee psychologen en drie administratieve medewerkers!

De moderne infrastructuur, de vlotte bereikbaarheid op het ziekenhuisdomein, het aanbieden van basiscomfort (kleedkastjes, douches, kleedruimte,...) maar vooral de goede, professionele en medische begeleiding maken Librata nu al een druk bezochte locatie. Bovendien werd ook de vroegere revalidatieruimte in het ziekenhuis vernieuwd en werd het aantal toestellen uitgebreid, zodat de wachttijden minimaal zijn.

01 **Mensana** wordt door Vlaams Minister van Sport Bert Anciaux erkend als Vlaams Sportkeuringscentrum. (zie kaderstuk in oktober)

02 AZ Alma start met het SOP-project: **Schoonmaak Ontslag Patiënt**. Het is de bedoeling om de schoonmaak van een kamer, na het ontslag van een patiënt, zo vlot mogelijk te laten verlopen. Voor de SOP-kamerschoonmaak zijn er drie mogelijkheden. Eerst is er de dagelijkse ronde door het SOP-team, dat op basis van de gegevens van de opnamedienst de niet-dringende kamers aanpakt. Vervolgens is er de opnet na een dringende oproep. En dan zijn er ook nog opnetbeurten buiten de gewone SOP-uren. Tussen maart en december stond het SOP-team in voor 13.399 schoonmaakbeurten na ontslag. Het gros daarvan (12.335 of 92%) werd opgevangen door de dagelijkse toerbeurt. Er diende wel 646 maal (4,8%) een beroep gedaan te worden op de dringende SOP-ploeg. De rest (418 of 3,1%) viel buiten de gewone SOP-uren. Opmerkelijk is dat de dringende SOP-ploeg binnen het kwartier na de oproep reeds ter plaatse is!

03

04

05

06

07

08

09

10

11 Evy Gruyaert komt in campus eeklo de diploma's uitreiken aan de tien **Maatjes in Balans**, die een maandenlang intensief programma van gezonder eten en meer bewegen hebben gevolgd. Maatjes in Balans zorgt voor een multidisciplinaire aanpak van zwaarlijvigheid bij kinderen tussen 6 en 13 jaar.

12

13 Het nieuwe revalidatiecentrum **Librata** opent in campus eeklo de deuren met een symposium.

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

April '09

Coördinator Petra Buzeijn
en Willy Tilleman: 'Blij dat ik
hier terecht gekomen ben!'

Willy Tilleman (43) vond via AZ Alma een nieuwe thuis in Zorghotel Heilig Hart te Kortrijk:

‘Het is hier *stief* goed!’

‘Kijk, dat is nu mijn nieuwe thuis! Ik heb mijn kamer volledig naar mijn smaak laten inrichten en hier voel ik me de koning te rijk.’ Een trotse Willy Tilleman rijdt ons voor met zijn rolwagen naar zijn kamer in Zorghotel Heilig Hart in Kortrijk. Hier woont de 43-jarige Diksmuidse MS-patiënt sinds begin november 2009 door bemiddeling van AZ Alma, dat met de Kortrijkse zorginstelling een samenwerkingsverband afsloot. ‘En het is hier *stief* goed!’, glimlacht hij!

Die kamer op een aparte afdeling met andere MS-patiënten maakt voor Willy een wereld van verschil. Tot voor kort zou hij met zijn ziekte wellicht tussen bejaarden in een gewoon rust- en verzorgingstehuis beland zijn, bij mensen die minstens dertig jaar ouder zijn. Maar sinds 1 april 2009 kan het ook anders voor de Oost- en West-Vlaamse patiënten met multiple sclerose. ‘Sindsdien zijn wij erkend als gespecialiseerd centrum voor chronische multiple sclerose-patiënten. Er zijn slechts 6 erkende centra voor MS/ALS (amyotrofische laterale sclerose), 4 in Vlaanderen (w.o. AZ Alma) en 2 in Wallonië. Het feit dat het vroegere Elisabeth Ziekenhuis, nu AZ Alma campus sijsele, een jarenlange traditie van goede zorg voor MS-patiënten kende en daarin een pioniersrol vervulde, is niet vreemd aan deze erkenning. AZ Alma wordt hierdoor hét expertisecentrum in Oost- en West-Vlaanderen voor de behandeling van patiënten met multiple sclerose’, zegt neuroloog **dokter Danny Decoo**. ‘AZ Alma kan dit zorgprogramma realiseren door een samenwerking tussen het ziekenhuis en drie Woon- en Zorgcentra (WZC): Sint-Antonius in Grembergen, Mariawende in Beernem en Heilig Hart in Kortrijk en dat zorgt voor een goede geografische spreiding in beide provincies. Door deze erkenning kunnen chronische

MS-patiënten vanuit AZ Alma in deze drie WZC de aangepaste, gespecialiseerde zorg krijgen. Dit is een probleem dat lang onderkend werd, maar vaak voor intrieste situaties zorgde. Door de erkenning van deze zorgnetwerken kunnen we nu wél voor een aangepaste hulp zorgen.’

| DÉ MS-PATIËNT BESTAAT NIET

En die gespecialiseerde zorg is heel erg nodig, want multiple sclerose is een ingrijpende ziekte met een onvoorspelbaar verloop. Dat beseft ook **hoofdverpleegkundige Els Dhont** van de afdeling Sp Neuro in AZ Alma. ‘Niet alle MS-patiënten belanden hier op de Sp-afdeling, enkel bij hoge nood aan revalidatie, verpleegkundige en medische zorg. Het is ook niet te voorspellen of iemand hier ooit zal terecht komen, want de ziekte evolueert bij elke patiënt anders. Er zijn MS-patiënten van 80 jaar die zich nog heel goed kunnen behelpen, terwijl we ook twintigers of dertigers hebben die op een paar jaar bedlegerig geworden zijn. Je weet niet hoe de ziekte gaat toeslaan, en één ding weet ik zeker: dé MS-patiënt bestaat niet, het is bij iedereen verschillend.’

De Sp-dienst is een gespecialiseerde dienst voor de behandeling en revalidatie van neurologische patiënten. Dat gaat uiteraard niet alleen om MS-patiënten, maar evenzeer om mensen die herstellen van een trombose of hersenbloeding, die lijden aan de ziekte van Parkinson, epilepsie of dementie. Op de Sp-dienst wordt gezorgd voor een multidisciplinaire aanpak, met zowel verpleegkundige als medische hulp, maar ook logo, ergo, kine, psychologische begeleiding en een nadrukkelijk aanwezige sociale dienst. 'Het verblijf op onze dienst is langer dan de gemiddelde verblijfsduur in het ziekenhuis', weet Els Dhont. 'Dat is nodig, niet alleen om een aangepaste zorg uit te bouwen, maar ook om de medicatie op punt te zetten en met het oog op revalidatie van de patiënt.'

| TERUGVALLEN OP VERTROUWDE GEZICHTEN

MS/ALS-patiënten die het ziekenhuis van op de Sp-dienst mogen verlaten en onmogelijk verder thuis kunnen verzorgd worden, kunnen terecht in één van de drie WZC waarmee AZ Alma een netwerk heeft gevormd en expertise mee uitwisselt. 'In 2009 organiseerden we diverse

vormingsmomenten, waaraan zowel personeelsleden van de WZC als van AZ Alma deelnamen. Er waren ook uitwisselingsprojecten, waarbij medewerkers van de WZC in ons ziekenhuis stage kwamen lopen', zegt **MS/ALS-netwerkcoördinator Petra Buzeijn**. 'Naast de vorming is er ook heel veel overleg tussen AZ Alma, de WZC's en de MS-Liga. En dat is broodnodig, want we zijn gestart als een trein: in 2009 werden 38 patiënten opgenomen in het programma! 20 daarvan waren jonger dan 59 jaar, 7 zelfs jonger dan 44 jaar! Het verdikt dat je voortaan als MS-patiënt door het leven moet, valt heel zwaar. Vooral bij jonge mensen is dat heel schrijnend. Het besef dat de ziekte chronisch degeneratief is, dat je stapvoets aftakelt, is erg, niet alleen voor de patiënt maar ook voor de omgeving. Alle plannen die je voordien gemaakt hebt, mag je eigenlijk opbergen. Ook de naaste familie wordt hierdoor getroffen, en is eigenlijk mee ziek met de patiënt.'

'MS is veel meer dan een ziekte met verlamingsverschijnselen, er is vaak ook een cognitieve verandering, een wijzigend karakter, en dat moet de familie van de patiënt ook weten', zegt Petra Buzeijn. 'Daarom is het ook goed dat de patiënt en zijn omgeving via het

AZ Alma werd erkend als expertisecentrum voor MS en vormt een netwerk met drie WZC. Op de foto zien we van links naar rechts Dave Dewachtere (stafmedewerker zorg H. Hart Kortrijk), Rudy Maertens (algemeen directeur AZ Alma), Els Dhont (Sp1-hoofdverpleegkundige), Luc De Grootte (algemeen directeur MS-Liga Vlaanderen), Dirk Notte (algemeen directeur Mariawende Beernem), dr. Stefaan Poriau (reumatoloog en directeur revalidatiecentrum AZ Alma), Wino Baeckelandt (algemeen directeur zorggroep H. Hart Kortrijk), Petra Buzeijn (netwerkcoördinator MS-expertisecentrum AZ Alma), dr. Danny Decoo (neuroloog AZ Alma), Wouter Van der Vurst (algemeen directeur Sint-Antonius Grembergen) en Frank Vancauwenberghe (algemeen directeur bejaardenzorg Ruiselede).

| EEN OP DUIZEND

In België leven er naar schatting zo'n 10.000 personen met MS, dat is ongeveer 1 op 1.000 personen. MS is een chronische degeneratieve ontstekingsziekte van het centraal zenuwstelsel, en is, ondanks wereldwijde inspanningen voor wetenschappelijk onderzoek, nog steeds ongeneeslijk. Elk jaar groeit de populatie aan met zowat 450 nieuwe personen met MS. De diagnostiechnieken verfijnen almaar, waardoor de ziekte sneller en dus op jongere leeftijd wordt opgespoord. Ze duikt meestal op bij mensen tussen 20 en 40 jaar. Een aantal MS-patiënten wordt in een ziekenhuis verzorgd, maar voor een groot deel dient de dagelijkse zorg niet noodzakelijk in een ziekenhuis plaats te vinden. Volgens een onderzoek van de Geneeskundige Stichting Koningin Elisabeth is er in België nood aan 300 plaatsen voor personen met MS in een gespecialiseerde opvang. Het gaat zowel om opvang voor lange duur als voor korte duur, om de mantelzorg te ondersteunen.

netwerk kunnen terugvallen op steeds weer dezelfde hulpverleners en vertrouwde gezichten. Dat is niet alleen belangrijk voor de verwerking van de ziekte, maar ook voor de afhandeling van de papiermolen. Wij kennen het dossier van de patiënt en kunnen beter dan wie ook helpen.'

| IK HEB MIJN ZIEKTE AANVAARD

Dat ondervond ook **MS-patiënt Willy Tilleman** uit Diksmuide. Willy is nu 43 jaar en was vroeger truckchauffeur, ook in het buitenland. 'Maar ik heb altijd pijn gehad, ik dacht dat pijn normaal was', vertelt hij nu, in zijn elektrische rolwagen in het Zorghotel Heilig Hart in Kortrijk. 'Eerst dachten ze dat ik rugproblemen had, vanwege mijn zittende werk. Ik ben zelfs tweemaal aan de rug geopereerd. Tot een neuroloog uiteindelijk vaststelde dat ik multiple sclerose had.'

'Mijn eerste reactie toen ik die boodschap kreeg? Ik heb er een beetje mee gelachen, want ik wist niet wat dat betekende', bekent Willy. 'Maar het was vooral een grote opluchting: ik wist nu eindelijk wat ik mankeerde en waarom ik voortdurend pijn had. Waarom anderen meer konden dan ik. Men voorspelde mij dat ik mijn 'klop' wel zou krijgen, maar die is er niet gekomen. Ik heb mijn ziekte aanvaard.'

'Ik moest onmiddellijk stoppen met werken, ik mocht niet meer met de vrachtwagen rijden. En dat is iets wat ik nu nog elke dag mis. Dat was toch wel een deur die dichtgesmeten werd', zegt Willy. 'Maar langs de andere kant zijn dan weer twee deuren open gegaan: ik ben een fervent computergebruiker geworden en ik heb leren bridge spelen. Op de computer doe ik voornamelijk denkspelletjes: ik wil mijn hersenen actief houden, maar ik ben ook veeleisend, want eens ik weet hoe zo'n spelletje werkt, is de uitdaging eraf voor mij. En wat het kaarten betreft: ik ben lid van een bridgeclub met 10.000 leden en samen met een vriend neem ik het, via de computer, op tegen anderen. Ik ben daar zo mee bezig, dat ik er soms niet kan van slapen.'

| DIT IS NU MIJN THUIS

'Ik heb tot vorig jaar thuis gewoond, op de boerderij bij mijn ouders in Diksmuide', doet Willy zijn verhaal. 'Maar ik besepte ook wel dat dit niet kon blijven duren: mijn ouders werden er niet jonger op, en ik ging met mondjesmaat achteruit. Ik wilde dit mijn ouders niet aandoen, maar waar

Dr. Danny Decoo en de groep medewerkers van Sp1.

ik ook informeerde, praatte men over zes tot zeven jaar wachttijd. Via mijn zus en schoonbroer, die een slagerij in Eeklo uitbaten, kreeg ik te horen dat AZ Alma gespecialiseerd was in de verzorging van MS-patiënten. Zo belandde ik bij dokter Decoo en leerde ik coördinator Petra Buzejn kennen. Ik was één van de eerste patiënten die in het programma werd opgenomen. Ik had te kennen gegeven dat ik in de stad wilde wonen, maar er was hier niet onmiddellijk een plaats vrij. Daarom verbleef ik een paar maand in Woon- en Zorgcentrum Mariawende in Beernem. Dat was daar ook in orde, maar het lag te ver van de stad. Hier in Kortrijk zit ik pal in het centrum, ik had geen kennismakingsdag nodig, ik wist dat ik hier wilde komen wonen.'

Op 5 november 2009 verhuisde Willy Tilleman naar zijn kamer in het Kortrijkse Zorghotel Heilig Hart. Hij belandde in een kleinere kamer dan gevraagd, maar daar maalt hij nu niet meer om: 'Ik wil niet meer verhuizen, ik liet mijn kamer inrichten naar mijn noden en smaak: met een flatscreen-televisie, een computer, een ruim bed, een aangepaste schrijftafel, en zo meer. Dit is nu mijn thuis, ik mis de buiten niet echt. En in Kortrijk ken ik intussen enkele leuke adresjes waar ik eens naartoe kan rijden met de rolwagen. En hier kan ik andere MS-patiënten helpen. Ik steek soms een handje toe, omdat ik hen beter dan wie ook begrijp en beseft dat bepaalde reacties door hun ziekte komen. Bovendien zijn mijn ouders uiteindelijk ook gelukkig met mijn keuze, omdat ze zien dat ik het hier naar mijn zin heb. Ze zijn bovendien gerust omdat ze weten dat ik altijd hulp krijg als ik die nodig heb.'

| LOT IN EIGEN HANDEN

Want Willy is ook realistisch, hij weet dat het ook met hem met mondjesmaat achteruit zal gaan: 'Ik word gewaar dat het almaar minder en minder wordt. Ik ben mijn werk, mijn auto en mijn ouderlijk huis al kwijt, straks worden mijn vingers misschien zo verkrampd dat ik geen computer meer zal kunnen gebruiken. Of ik daar bang voor ben? Neen, maar ik wil mijn lot in eigen handen kunnen houden, ik wil niet eindigen als een plant. En ook dat is bespreekbaar met de dokter.'

'Ik ben AZ Alma dankbaar dat ik via hen hier terecht gekomen ben', geeft Willy toe. 'Ik heb de kans gegrepen toen ze zich aanbod en ben daar blij om. Het is hier dik in orde. Maar weet je wat ik niet versta? Ik at thuis de gewone, vaak vette boerenkost en kwam geen gram bij. Hier krijg ik mager eten, en ik ben al vijf kilo verzwaaard. Of zou dat komen omdat ik mij hier gelukkig voel, misschien?'

| MEDISCH DIRECTEUR WIM VANHECKE OVER DEZE ERKENNING

'Deze conventie is een erkenning van de overheid van onze decennialang opgebouwde expertise in MS. Het is dus minstens een hart onder de riem van de mensen die sinds 1979 dag in dag uit bezig zijn met MS-patiënten. Het is een uiteindelijke officiële erkenning van onze expertise in dat domein. MS-patiënten kwamen vroeger reeds vanuit alle hoeken van Vlaanderen naar ons ziekenhuis. Dit wordt nu bevestigd. De revalidatie, als speerpunt van ons ziekenhuis, wordt hiermee extra in de verf gezet.'

'De financiering van de overheid geeft ons de kans om onze zorg rond MS verder kwalitatief uit te bouwen en de patiënten de beste zorg op hun maat te bieden. Het geeft ons tevens de mogelijkheid en gelegenheid om onze goede banden met de WZC's, in het bijzonder deze die MS-patiënten verzorgen, te versterken. Tegelijk kunnen we de zorgverstrekkers daar een duwtje in de rug geven, met onder andere vorming, zodat ook zij de patiëntenzorg kunnen optimaliseren.'

'Tenslotte is door deze conventie de samenwerking met de andere MS-expertisecentra en de MS-liga geoptimaliseerd.'

20|04

01 AZ Alma wordt een van de zes erkende centra voor MS/ALS in België en is hierdoor het **expertisecentrum** in Oost- en West-Vlaanderen voor de behandeling van MS/ALS-patiënten.

02

03

04

05

06

07

08

09

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20 AZ Alma start, in samenwerking met het Landelijk Dienstencoöperatief, met een **strijkdienst** voor de medewerkers. Zij mogen op maandag hun was achterlaten en krijgen die op woensdag gestreken terug. De betaling gebeurt via dienstencheques.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

Mei '09

Ronny en Peter:
'Liever met de fiets
naar het werk!'

Ronny Verrewaere en Peter De Backer komen fietsend naar het werk:

'Fietsen is een natuurlijk antibioticum!'

'Als ik met mijn fiets op campus sijsele arriveer, voel ik me een ander mens', zegt Ronny Verrewaere, medewerker van de technische dienst van AZ Alma. 'Ik probeer drie tot vier keer per week de 25 km tussen Ruddervoorde en Sijsele met de fiets af te leggen. En het verschil is groot, want ik heb meer stress als ik met de wagen kom. Op de fiets ben ik veel meer ontspannen en het is nog gezond ook!'

In 2009 trok AZ Alma de kaart van het fietsende personeelslid. Zo nam het ziekenhuis voor het eerst deel aan de actie 'Ik Kyoto'. Hiermee promootte AZ Alma duurzaam woon-werkverkeer, hetzij via carpooling, via het gebruik van het openbaar vervoer of via de fiets. 56 medewerkers schreven zich hiervoor in. Bovendien paste het ziekenhuis de nieuwe sectorale CAO over woon-werkverkeer toe met een terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2009. 'Die CAO voert ondermeer ook een fietsvergoeding in en dat was een nieuwigheid in AZ Alma, die door de vele fietsende personeelsleden werd toegejuicht', verduidelijkt **manager HR Sofie Stevens**. 'Zij vonden het al langer spijtig dat voordien wel verplaatsingskosten werden betaald aan mensen die met de wagen naar het werk kwamen, maar dat de fietsers (letterlijk en figuurlijk) in de kou bleven staan. Voortaan wordt een vergoeding van 0,15 euro per fietskilometer betaald, en dat gebeurt met de eigen middelen van het ziekenhuis. Dat bedrag loopt trouwens aardig op, want voor de zes maand van 2009 werd reeds 11.716 euro fietsvergoeding uitbetaald!'

'Die fietsvergoeding is een leuk extraatje bij sollicitaties', beseft Sofie Stevens. 'Maar het is vooral een beloning

voor onze fietsende personeelsleden, het is goed voor het milieu, het is gezond en het zorgt voor een mindere belasting van onze parkings.' Naast de Kyoto-deelname en de fietsvergoeding wordt ook infrastructureel werk gemaakt van een fietsvriendelijk beleid: in campus eeklo werd een nieuwe afgesloten overdekte fietsstalling gecreëerd, met badgetoegang en automatische lichteaanschakeling om diefstal te vermijden. Ook de fietsstalling in campus sijsele kreeg een opnetbeurt. Later worden extra douches geïnstalleerd in de nieuwe centrale kleedkamers op campus eeklo, en worden droogrekken voor natte kledij voorzien.

| FIETSVergoeding LEUK EXTRAATJE

Bij de medewerkers van AZ Alma zitten enkele fervente fietsers. Zo komt **schrijver Peter De Backer** elke dag van Maldegem naar AZ Alma in Eeklo, telkens goed voor een ritje van 12 kilometer enkel. 'Ik neem de binnenbaantjes over het industrieterrein van Maldegem, langs het Canadamuseum en via Raverschoot en het terrein van het toekomstige ziekenhuis naar de Moeie', doet Peter

zijn verhaal. Hij werkt drie jaar bij AZ Alma, maar rijdt al vijftien jaar met de fiets naar het werk. 'Ik aanzie dat als een extra training van zo'n 110 km per week', zegt hij. 'Daar bovenop ga ik op woensdagavond nog twee uurtjes trainen, goed voor zo'n 65 km. En op zondagmorgen fiets ik mee met de club uit de Bloemenwijk van Maldegem, nog eens 80 km. Eens per maand staat op zaterdag een grotere rit tussen de 100 en 150 km op het programma.'

Weer en wind schrikken Peter niet af: 'Tegen de koude kun je u kleden. En als ik eens in een regenbui gezeten heb, geeft dat ook niet: op het werk ruil ik mijn koerspak voor mijn werkkledij! 's Ochtends hou ik er een rustig tempo op na, maar 's avonds sta ik toch in een goede twintig minuten thuis!'

De fietsvergoeding die sinds juli 2009 wordt uitbetaald, vindt Peter De Backer een leuk extraatje. 'Het levert me maandelijks zo'n 70 euro op, dat is mooi meegenomen. Maar het speelt niet echt een rol in mijn fietsgedrag: ik kom met de fiets omdat ik graag train en omdat het gezond is.'

| 'S MORGENS MEEWIND

De medewerker die tijdens de Kyoto-actie veruit het best scoorde, was **Ronny Verrewaere van de technische dienst** in campus sijsele. Ronny woont in Ruddervoorde en komt, zeker in de zomermaanden, drie tot vier keer per week met de fiets naar Sijsele, goed voor 25 km enkel. Hij legt het traject af met een koersfiets en doet daar tussen de 50 minuten tot een uur over. 'Vooral 's ochtends gaat het snelst, want dan heb ik meestal meewind', zegt Ronny, die zich een compleet ander mens voelt als hij met de fiets komt werken. Geen stress, geen jachtigheid, maar totaal ontspannen na alweer een mooi en rustig tochtje langs kalme, groene wegen.

In tegenstelling tot Peter is Ronny niet zo'n doorgedreven fietsfanaat, de tochten van en naar AZ Alma volstaan voor hem. Hij doet die inspanning ook veeleer vanuit milieuoogpunt, hij verkocht vier jaar geleden zijn tweede gezinswagen en koos resoluut voor de fiets. Tijdens de vakantie wordt wel eens een fietsuitstap gemaakt met het ganse gezin, en vroeger heeft Ronny nog aardig wat met de mountainbike gereden, maar training en competitie zit er nu niet meer in.

De fietsvergoeding van AZ Alma komt niet voor zijn tijd, meent hij: 'Ik vond het ontbreken ervan een beetje contradictorisch als zorgverstrekker. Het is toch logisch dat gezonde beweging gepromoot wordt door een ziekenhuis? Fietsen is toch een natuurlijk antibioticum? Maar de vergoeding is er nu, en dat is mooi meegenomen. Ook infrastructureel komt men aan de noden van de fietsers tegemoet: wanneer we onze kledij en schoenen kunnen drogen, zijn regen en koude geen reden meer om niet met de fiets te komen!'

11|05

- 01
- 02
- 03
- 04 AZ Alma neemt voor het eerst deel aan de actie 'Ik Kyoto' en promoot daarmee, als grootste werkgever van de regio, duurzaam woon-werkverkeer.
- 05
- 06
- 07
- 08
- 09
- 10
- 11 Op de spoedgevallenafdeling van beide campussen wordt voortaan, in samenwerking met de huisartsenkringen, een kaartje verdeeld met daarop de telefoonnummers van de **wachtdiensten** van de huisartsen. Dit kaartje moet helpen om onverantwoord bezoek aan de spoedgevallenafdeling af te remmen.
- 12
- 13
- 14

- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31

Juni '09

'Mister 1000'
Frank Vossaert en
Freddy Tollenaere:
'Ik heb veel
chance gehad!'

Freddy Tollenaere beseft dat snelle MUG-interventie zijn leven heeft gered:

'Op reis naar Duitsland? Zonder AZ Alma was 't een reis naar Hierboven...'

'Het zal nog mijn tijd niet geweest zijn, denk ik. Ik zal eerst nog een beetje mensen moeten duvelen...' Freddy Tollenaere (75) uit Eeklo kan er nu al mee lachen, maar op 14 augustus 2009 was het bittere ernst. Een snelle en accurate interventie van de spoedarts en de MUG-verpleegkundige, en later van de andere artsen in het ziekenhuis, heeft ervoor gezorgd dat Freddy nog kan navertellen hoe hij een besmetting met een vleesetende bacterie overleefde. 'Ik heb veel chance gehad, ik ben die mensen eeuwig dankbaar!'

Eerst even dit: Freddy Tollenaere is niet de enige die in 2009 door de MUG werd geholpen. In totaal rukte het medische urgentievoertuig vorig jaar 854 maal uit, dat is het hoogste aantal dat tot dusver sinds de start met de MUG werd genoteerd. Die MUG-interventies zijn eigenlijk exponentieel gegroeid, want in 1994, het eerste volledige jaar na de start, rukte het voertuig 432 maal uit, in 2009 was dit dus bijna het dubbele!

'De MUG is eigenlijk een rijdende spoeddienst, die volledig is uitgerust met al het nodige materiaal voor reanimatie en zwaar medische urgenties. De MUG rukt uit wanneer die door de Dienst 100 wordt opgeroepen en wordt bemand door een MUG-verpleegkundige en een urgentiearts', zegt **dokter Ronny Dereere**, diensthoofd van de spoedgevallendienst van AZ Alma. 'Sinds de start in juli 1993 tot eind 2009 rukte de MUG 10.033 maal uit, en tien procent van die ritten komt op rekening van MUG-verpleegkundige Frank Vossaert, die al meer dan 1.000 ongevalvrije ritten op zijn actief heeft!' Ook met het nieuwe

MUG-voertuig, dat in de zomer van 2009 werd geleverd, zette Frank zijn indrukwekkende reeks verder.

| 33 PATIËNTEN PER DAG

'Vroeger rukte de MUG uit in een begrensd gebied, nu gebeurt de toewijzing van welke MUG naar waar rijdt via een centrale en daar maakt men een rangschikking welke ploeg het snelst aanwezig kan zijn', legt **spoedhoofdverpleegkundige Luc Matthijs** uit. 'Daarbij houdt men rekening met de toegelaten snelheid, de afstand, de aanrijwegen maar ook de gemiddelde starttijd van de MUG-ploeg. Dat is de tijd die verstrijkt tussen het telefoontje en het moment dat de wagen vertrekt. In AZ Alma is de starttijd 1'46" en die tijd kan je alleen maar halen als je als team goed op elkaar bent ingespeeld. Hierbij is het van het grootste belang dat de ploeg correct gebriefd wordt waar men moet zijn en dat we op de hoogte zijn van de voornaamste wegenwerken en omleidingen, zodat we geen kostbare tijd verliezen.'

In 1993 kreeg de vroegere Heilig Hartkliniek een MUG toegewezen in het kader van een rationele spreiding over het ganse land. Intussen hebben zowel de MUG als de goed uitgebouwde spoedgevallendienst al meer dan hun nut bewezen: vorig jaar liepen op de spoedgevallenafdelingen in campus eeklo en campus sijsele maar liefst 18.481 patiënten langs, dat is voor campus eeklo een gemiddelde van ruim 33 patiënten per dag!

| GROTE DANKBAARHEID

‘Uitrukken met de MUG is eigenlijk het moeilijkste werk van de spoedgevallenafdeling’, zegt **MUG-verpleegkundige Frank Vossaert**. ‘Je staat er ter plaatse met de urgentiearts alleen voor, met beperkte middelen en zonder back-up. Het is van het grootste belang dat je het MUG-voertuig door en door kent, en dat je weet welke sets er allemaal aan boord zijn. Op cruciale ogenblikken mag je niet aarzelen. De mensen die je op de plaats van het ongeval aan de slag zien, verwachten niet dat je moet beginnen zoeken naar materiaal. Daarom zijn oefening en ervaring onontbeerlijk: veel voorbereiden, veel brieven, veel overleg met collega’s zodat je op alles kunt voorbereid zijn. Want je verantwoordelijkheid is zeer groot.’

Toch wil Frank Vossaert zijn taak als MUG-verpleegkundige niet inruilen: ‘Op interventie is er altijd wel iets nieuws, dit is mijn motivatie om mijn kennis en kunde op peil te houden. Ik heb die adrenaline nodig, al klopt mijn pols niet zo hevig meer als vroeger. Dat komt omdat ik meer vertrouwen heb, zelfzekerder ben. Na meer dan 1.000 ongevalvrije ritten is dat wel logisch zeker!’ Ook de dankbaarheid van de patiënten of van de familie stimuleert Frank om zijn reddende werk voort te zetten: ‘We krijgen veel dankkaartjes, soms komen de mensen nog eens langs om het ons persoonlijk te zeggen. Ja, ook als het niet goed is afgelopen wordt ons werk gewaardeerd. Een beetje uitleg, een troostend woordje of zelfs wat hulp bij de eerste paperassen: de mensen vinden dit achteraf heel waardevol, en dat merk je.’

| VEEL GELUK GEHAD

Iemand voor wie het wel goed afgelopen is, en die ook heel dankbaar is, is **patiënt Freddy Tollenaere** uit Eeklo. Die veertiende augustus van 2009 zal hij niet licht vergeten.

‘Mijn vrouw en ik zouden daags nadien op vakantie vertrekken naar Duitsland’, begint Freddy zijn verhaal. ‘Die vrijdag 14 augustus was ik ‘s morgens alleen thuis, mijn vrouw was naar de kapper. Enkele dagen voordien had ik een schaafwonde aan mijn arm opgelopen aan een deurtje van mijn bureau, maar ik had dat met wat ontsmettingsmiddel verzorgd. Mijn vrouw drong er echter op aan om er toch maar eens mee naar de huisdokter te gaan, maar ik ben nogal koppig en vond het niet nodig. Maar die vrijdagmorgen voelde ik dat er iets mis was: mijn handpalmen jeukten, ik had rode bobbels op mijn lichaam, ik kreeg een drukkend gevoel op mijn borst en ik had een wazig zicht.’

Freddy Tollenaere wachtte niet langer, stapte in zijn wagen en reed zo goed en zo kwaad het kon, naar zijn huisarts Antoine Verschelde. Hoe hij er geraakt is, weet hij niet meer. Maar hij herinnert zich wel nog dat hij in de wachtplaats van de dokter in elkaar is gezakt. Dokter Verschelde verwittigde onmiddellijk de MUG, die snel ter plaatse was en de eerste, nodige zorgen toediende. ‘Ik herinner me daar niet veel van, wel dat ik aan die dokter gezegd heb dat het niet te lang mocht duren, want dat ik ‘s anderendaags op reis naar Duitsland vertrok!’ En die dokter antwoordde: ‘Naar Duitsland? Het was bijna een reis naar Hierboven...’ In de ambulance is Freddy in shock gegaan, hij had nog nauwelijks een polsslag en zijn bloeddruk was ook naar beneden geduikeld.

In het ziekenhuis ontdekten de dokters snel dat de armwonde de boosdoener was en een ingrijpende peniciline-, antibiotica- en cortisonekuur voorkwam dat de besmetting zich verder verspreidde op de arm en de rest van het lichaam. Een vleesetende bacterie woekerde bij Freddy, en hij beseft nu dat hij zijn arm had kunnen kwijt zijn en zelfs had kunnen gestorven zijn aan de infectie. ‘Ik heb veel geluk gehad dat de dokters Van Den Berghe, Goeminne en Meersschaut snel hebben ingegrepen en de juiste diagnose hebben gesteld. Ik verbleef tien dagen in AZ Alma en kreeg er een magnifieke verzorging. Maar ik had toch liever in Duitsland op hotel geweest...’

01|06

08|06

19|06

01 Er wordt gestart met een nieuw systeem van **voorraadbeheer** op de verpleegafdelingen, waardoor het bijhouden en aanvullen van de voorraad vergemakkelijkt en voor een groot deel door het team van de aankoopdienst wordt verricht. Afdeling D2 bijt de spits af, nadien volgen de andere afdelingen.

02

03

04

05

06

07

08 De arbeidsgeneeskundige dienst Provikmo verhuist naar **nieuwe lokalen** in het vroegere klooster aan de kant Koning Albertstraat in campus eeklo. Steeds meer externe bedrijven doen een beroep op de diensten van Provikmo, zodat een aparte publieke toegang zich opdrong. AZ Alma wilde Provikmo wel op de campus houden, want jaarlijks worden ongeveer 900 onderzoeken van personeelsleden van het ziekenhuis verricht. De nieuwe lokalen worden in oktober ingezegend.

09

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19 In campus eeklo wordt **afscheid** genomen van de laatste elf zusters van de Kindsheid Jesu (voorheen Sint-Vincentius a Paulo). Deze kloostergemeenschap lag in 1837 aan de basis van de oprichting van 't Gesticht, dat later is uitgegroeid tot Heilig Hartkliniek, nu AZ Alma campus eeklo.

20

21

22

23

24

25

26

27

28 Spoedverpleegkundige Frank Vossaert van campus eeklo rijdt zijn **duizendste rit** met de MUG.

29

30

Juli '09

Papa Stefaan en
mama Marlies tonen
trots hun zoontje Louis.
Dokter Michel Bafort
kijkt vaderlijk toe.

Marlies Hinssen zette met Louis één van de 589 baby's van 2009 op de wereld in AZ Alma:

'Blij dat ik die onvergetelijke momenten in zo'n huiselijke sfeer kon beleven!'

'Ik heb geweend toen ik met mijn zoontje Louis uit de kraamafdeling naar huis vertrok', geeft Marlies Hinssen uit Assenede toe. 'Ik had hier in AZ Alma zoveel onvergetelijke momenten meegemaakt en mijn man en ik waren gelukkig dat we die hebben kunnen beleven in zo'n huiselijke omgeving.' Marlies en Stefaan maakten op 7 oktober één van de 580 bevallingen mee, die in 2009 op de kraamafdeling plaats vonden en waarbij 589 stralende baby's het levenslicht zagen. Dat waren er een pak meer dan het jaar voordien, en daarmee is AZ Alma een buitenbeentje in Vlaanderen, waar een dalende tendens waarneembaar is.

In 2008 noteerde men in de kraamafdeling van AZ Alma 534 bevallingen, vorig jaar waren dat er dus een pak meer: 580. De topmaand was juli, met 60 bevallingen. In februari was het een stuk kalmer met 39 bevallingen. In totaal zagen 320 jongens en 269 meisjes het levenslicht bij AZ Alma. Welke de populairste namen zijn die al die baby's kregen, leest u in het kaderstukje hierbij.

| MEER LUXE EN COMFORT

Dokter Michel Bafort, diensthoofd gynaecologie, schrijft het succes van de kraamafdeling toe aan meerdere factoren. De complete vernieuwing van de afdeling in 2006 begint volgens hem nu volop vruchten af te werpen: 'Die vernieuwing heeft voor een grote dynamiek gezorgd en nu dus ook voor een ruimere bezetting, niet het minst door de mond-aan-mondreclame van patiënten en bezoekers. De kraamafdeling van AZ Alma had een goede naam, maar een verouderde infrastructuur. In 2006 gebeurde een grote

investering waardoor we nu een grote stap voorwaarts hebben kunnen zetten. De nieuwe infrastructuur zorgde ook voor een gewijzigde aanpak: vroeger verhuisde een mama van de arbeidskamer naar de verloskamer wanneer haar moment gekomen was. Nu zijn arbeids- en verloskamer in één kamer geïntegreerd, zodat de ouders er in alle rust naar de bevalling toe kunnen leven. Deze arbeids- en verloskamer beschikt ook over meer luxe dan de arbeidskamers voorheen, zodat het wachten comfortabeler gemaakt wordt. Dat is een aanpak die we in het nieuwe ziekenhuis verder willen ontwikkelen.'

Bij de vernieuwing van de kraamafdeling werden ook de kamers zelf aangepakt: er kwamen twee luxekamers (met internetaansluiting, flatscreen, kitchenette, salon, tweede bed voor de papa,...) en de andere comfortkamers kregen eveneens een luxe touch. 'In het nieuwe ziekenhuis moeten we streven naar multifunctionele kamers', zegt dokter Bafort, 'want we stellen nu vast dat twee luxekamers eigenlijk veel te weinig is.' De dokter wijst er ook op dat

er niet méér kamers werden gerealiseerd, maar dat de verblijfsduur na de bevalling is gedaald. 'En dat vraagt een grote inzet van het personeel, zowel de verpleegkundigen als de schoonmaaksters', aldus nog het diensthoofd.

| KWALITEITSVOL PERSONEEL

Maar het zijn niet alleen de infrastructurele wijzigingen die tot het succesverhaal van de kraamafdeling leiden. Dokter Michel Bafort: 'Ook de constant aanwezige kwaliteit bij het personeel speelt een belangrijke rol. Zo zijn we een erkend opleidingscentrum voor vroedvrouwen, waardoor we de beste elementen zelf kunnen rekruteren voor ons ziekenhuis. Maar de teamgeest van onze medewerkers is ook van belang: dit is een schip met veel matrozen, maar we varen allemaal samen in dezelfde richting. En als de sfeer goed zit, ontstaan ook spontane initiatieven, die evenzeer bijdragen tot de goede naam van onze afdeling. Ik denk daarbij aan de 'tiende maand', waarbij vroedvrouwen bij de mama's thuis langs lopen. Of aan de prenatale lessen voor toekomstige ouders in samenwerking met Kind en Gezin, of aan de babymassage na de bevalling...'

Tenslotte denkt dokter Bafort ook aan het team van vijf gynaecologen, dat recent werd verjongd en dat prima samenwerkt met behoud van de eigenheid van elke arts. 'Onze aanpak is vrij uniek: de patiënt kiest voor één bepaalde gynaecoloog. Die begeleidt de patiënt tijdens de zwangerschap, maar doet (behoudens enkele uitzonderingen) ook zelf de bevalling, ook al is hij of zij op dat moment niet de dokter met wachtdienst. Die zekerheid wordt door de patiënten wel gewaardeerd.'

| DE COMMENTAREN KLOPPEN

Waardering is er ook bij **mama Marlies Hinssen** uit Assenede, die op 7 oktober beviel van een zoontje Louis. Zij en papa Stefaan De Beukelaer zijn zeer te spreken over hun verblijf op de kraamafdeling van AZ Alma. 'We hebben getwijfeld tussen een ziekenhuis in Antwerpen, vanwaar Stefaan afkomstig is, of AZ Alma in Eeklo', vertelt Marlies Hinssen. 'Maar het is uiteindelijk Eeklo geworden. Ik had gehoord dat de kraamafdeling volledig vernieuwd was, maar dat was voor mij niet het belangrijkste. Het waren vooral de vele positieve commentaren over de aanpak en de verzorging die ons richting Eeklo stuurden. Dat vonden

we veel belangrijker dan een vernieuwde kamer, hoewel dat natuurlijk ook mooi meegenomen was.'

'En ik moet grif toegeven: de commentaren kloppen voor de volle honderd procent', aldus mama Marlies. 'Prenatale lessen hebben we niet gevolgd, daarvoor had ik het te druk met mijn eigen restaurant 't Schuttershof in Assenede. Maar toen ik zeven maanden zwanger was, zijn we wel eens op kennismakingsbezoek geweest. We werden er rondgeleid, ook in de bevallingskamers. En toen ik de luxekamer zag, heb ik die meteen geboekt. Je betaalt wat meer, maar ik wilde dit ingrijpende moment in mijn leven op een zo comfortabel mogelijke manier beleven.'

| BROERTJE OF ZUSJE?

Marlies en Stefaan herinneren zich vooral de huiselijke sfeer en de vriendelijke verzorging: 'Zelfs Stefaan ondervond het, want hij is vijf nachten blijven overnachten. Het zijn echt warme mensen, je voelt dat ze begaan zijn met hun patiënten en de baby's. Ik heb hen nadien nog eens uitgenodigd in mijn restaurant, en ik vond het tof dat gans de groep samen is gekomen. Weet je, toen ik er naar huis vertrok, heb ik geweend omdat ik het zo waardeerde dat ik op die belangrijke momenten in mijn nog jonge leven, op die manier in de watten werd gelegd. Ik voelde me er echt thuis.'

Na vijf dagen zijn Marlies, Stefaan en de kleine Louis naar Assenede terug gekeerd. 'Ik heb nadien geen extra hulp meer gehad, ik vond het niet nodig', zegt Marlies. 'Maar ik heb wel de telefoonnummers meegekregen waar ik in geval van nood een verpleegkundige of een pediater kon bereiken.' Het broertje of zusje van Louis zal zonder twijfel ook in AZ Alma ter wereld komen. 'Daar zijn we zeker van', zegt Marlies Hinssen, 'maar dat kan nog wel enkele jaarverslagen duren...' (lacht)

| LIAM EN LORE

589 baby's zorgen ook voor honderden verschillende voornamen: van Aitana tot Zora bij de meisjes, van Abel tot Zyon bij de jongens. De vaakst voorkomende **jongensnamen** in 2009 in AZ Alma waren: Liam (8), Mathis (6), Milan (6), Finn (5), Noah (5), Robbe (5) en Thomas (5). De vaakst voorkomende **meisjesnamen** in 2009 in AZ Alma waren: Lore (6), Elise (4), Lena (4), Louise (4) en Maité (4).

01|07

11-12|07

01 Na heel wat voorbereidend werk en overleg wordt **Alm@net** als voortaan enige intranetsite van het ziekenhuis gelanceerd. Alm@net vervangt de afzonderlijke intranetsites van de vroegere twee ziekenhuizen en raakt heel snel ingeburgerd. Dat komt zonder twijfel omdat het team van ICT zorgde voor een heel gebruiksvriendelijke intranetsite.

02

03

04

05

06

07

08

09

10 De spoedgevallenafdeling campus eeklo neemt een **nieuwe MUG** in gebruik. De oude MUG rukte bijna 5.000 maal uit, goed voor 130.000 kilometer.

11 Het personeel van AZ Alma wordt uitgenodigd op het **Festival van de Lage Landen** in Eeklo en gaat **12** daar massaal op in.

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

Augustus '09

Hoofdapotheeker Marleen Rodts,
apotheker-bioloog Jacques
Hoegaerts en ziekenhuishygiënist
John Ryckaert: 'Wij waren klaar
voor de Mexicaanse griep.'

Medisch Farmaceutisch Comité en Comité voor Ziekenhuishygiëne stippelen strikt antibioticabeleid uit:

‘Wij streven kwaliteitszorg na met de juiste middelen. De duurste behandeling is niet altijd de beste!’

‘Wij waren deze zomer klaar om een mogelijke pandemie van de Mexicaanse griep op te vangen. We hadden, op basis van de provinciale en federale richtlijnen, een grondig en gedetailleerd noodplan uitgewerkt voor AZ Alma. Gelukkig hebben we dit nooit moeten gebruiken, maar het ligt nu wel klaar voor eventuele latere dreigingen’, zegt ziekenhuishygiënist John Ryckaert. ‘Daarenboven konden we intussen werk maken van het antibioticabeleid voor AZ Alma.’

De nieuwsberichten in de zomer van 2009 werden voor een groot deel overheerst door een dreigende pandemie van de Mexicaanse griep. Overdreven, zo bleek achteraf, maar AZ Alma wilde op het ergste voorbereid zijn. **Ziekenhuishygiënist John Ryckaert** woonde coördinatievergaderingen van de provinciale werkgroep in UZ Gent bij en maakte, op basis van de daar verstrekte richtlijnen, een heel grondig noodplan op voor AZ Alma. Dat plan omvatte onder meer een pak procedures die, afhankelijk van de toevloed van griepgevallen in het ziekenhuis, moesten toegepast worden. De triage van patiënten was voorzien, er waren zorgzones influenza uitgestippeld, alternatieven voor absentie bij het personeel uitgedokterd, mondkapen aangekocht, afspraken met de omliggende gemeentebesturen gemaakt, flyers opgesteld en gedrukt. ‘We hebben ons personeel ook opgeroepen om zich te laten vaccineren tegen de Mexicaanse griep’, zegt John Ryckaert. ‘En die oproep werd massaal beantwoord: niet minder dan 712 artsen,

medewerkers en vrijwilligers lieten zich inenten! Ook de opleidingen inzake de handhygiëne wierpen nu hun vruchten af. De vertrouwde groene dispensers werden op grote schaal gebruikt en verspreid, tot in de vergaderzalen toe. Het verbruik is in 2009 dan ook fors toegenomen: in 2008 was er een gemiddeld verbruik van 8,4 ml per ligdag, in 2009 was dat 11,2 ml per ligdag!’

| RATIONEEL ANTIBIOTICAGEBRUIK

Maar er was, gelukkig, meer dan de Mexicaanse griep. Het Medisch Farmaceutisch Comité en het Comité voor Ziekenhuishygiëne bogen zich in 2009 over het antibioticagebruik in AZ Alma en stippelden op basis van de ingewonnen informatie een antibioticabeleid uit. ‘Dat beleid bestaat uit drie fases’, zegt **apotheker bioloog Jacques Hoegaerts**. ‘Eerst is er de statistische verwerking van het eigen antibioticagebruik, vervolgens is er de vergelijking

met het nationale gebruik en tot slot is er de bijsturing van het antibioticagebruik in het ziekenhuis.'

'Bij de statistische verwerking wordt gekeken voor welke kiemen en welke pathologie men welke antibiotica gebruikt. Maar we volgen ook de resistentiepatronen op: na verloop van tijd werkt een antibioticum niet zo goed meer omdat de bacteriën resistent geworden zijn. En dan moet dat antibioticum vervangen worden door een ander. Uiteindelijk willen we een rationeel antibioticagebruik bereiken, maar daarbij moeten we rekening houden met het resistentiepatroon, het verbruik en het formularium, de door het Medisch Farmaceutisch Comité goedgekeurde lijst van geneesmiddelen die in AZ Alma worden gebruikt', aldus apotheker bioloog Hoegaerts.

| GROOTVERBRUIKERS BIJSTUREN

Nieuw is dat de ingezamelde statistische gegevens nu ook werden getoetst aan het verbruik van andere ziekenhuizen in België. Dat gebeurde aan de hand van een gestandaardiseerde methode. 'Daaruit is gebleken dat we voor bepaalde antibiotica een heel goede score behalen, terwijl voor andere nog duidelijk werk aan de winkel is', zegt **hoofdapotheker Marleen Rodts**. 'Veel verbruik hoeft niet noodzakelijk slecht te zijn, maar er moet ook met geen kanon op een muis geschoten worden.'

'Antibiotica is natuurlijk de grootste groep geneesmiddelen', aldus nog Marleen Rodts. 'Het is ook een geneesmiddel dat in alle disciplines voorkomt en voorgeschreven kan worden. Ik heb wel de indruk dat die studie positief onthaald werd bij de artsen, het gaat tenslotte om een vergelijkende studie met de nationale gemiddelden en met andere zorginstellingen. Het vergelijkende onderzoek heeft trouwens al resultaten opgeleverd, in de apotheek hebben we de impact al gevoeld.'

Uit de statistische gegevens bleek duidelijk het verbruik per arts per antibioticum en voor hoeveel euro. Dat het hier om een erg veel voorgeschreven geneesmiddel gaat, blijkt uit het totaal verbruik in 2009: in campus eeklo werd 642.050 euro antibiotica voorgeschreven, in campus sijsele 585.479 euro. Bedoeling is om de grootverbruikers bij te sturen, in samenspraak met hoofdgeneesheer dokter Wim Vanhecke en het Medisch Farmaceutisch Comité. 'Met objectieve gegevens en met een reactie als groep kunnen we de

commerciële bedrijven gevat counteren', zegt apotheker bioloog Jacques Hoegaerts. 'We willen kwaliteitszorg nastreven met de juiste middelen, de duurste behandeling is lang niet altijd de beste!'

Augustus '09

01|08

01 De dreiging van de **Mexicaanse griep** steekt volop de kop op, AZ Alma richt een coördinatieceel op, bereidt een noodplan voor en informeert personeel en patiënten. Maar tot een echte pandemie komt het (gelukkig) niet.

02

03

04

05

06

07

08

09

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23 Kinderbox op spoed campus eeklo wordt **kindvriendelijker** dankzij een gift van de Ronde Tafel Meetjesland.

24

25

26

27

28

29

30

31

September '09

Het huisnummer voor het nieuwe adres in ruil voor de documenten van de bouw aanvraag. Daar wordt op geklonken door directeur Henk Vincent, voorzitter Hugo Bulté, burgemeester Koen Loete, algemeen directeur Rudy Maertens en dokter Paul Hoste.

AZ Alma wacht op goedkeuring minister om de werken aan te vatten:

‘Wij zijn klaar voor nieuwbouwziekenhuis!’

‘Als Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gezin Jo Vandeuren het licht op groen zet en voldoende financiële steun voorziet, dan kunnen wij onmiddellijk starten met de bouw van het nieuwe ziekenhuis aan de Ringlaan in Eeklo’, zegt algemeen directeur Rudy Maertens. AZ Alma diende half september de aanvraag voor de bouwvergunning van de nieuwbouw in bij het stadsbestuur en deed dat op een academische zitting waar met een film het nieuwe project werd voorgesteld. Tegelijk werd ook een tipje van de sluier opgelicht van wat met campus sijsele zal gebeuren eens AZ Alma in de nieuwbouw zit.

Het nieuwe ziekenhuis: er werd al jaren over gepraat en achter de schermen heel bedrijvig aan gewerkt. Maar nog weinig artsen, medewerkers of vrijwilligers wisten hoe het nieuwe AZ Alma aan de Ringlaan er zou uitzien. Sinds half september 2009 is daar verandering in gekomen, want twee avonden lang toonde AZ Alma aan honderden nauw betrokkenen en aan een belangrijke groep externe genodigden welk ziekenhuis zal gebouwd worden. Dit was het orgelpunt van vijf jaar intens voorbereidend werk door meer dan twintig werkgroepen. Tegelijk werd erop gewezen dat een nieuw ziekenhuis bouwen geen financiële opdracht voor AZ Alma alleen is. ‘Om dit project te realiseren, hebben we aanzienlijke subsidies van de federale en de Vlaamse regering nodig. Wij hebben ons huiswerk gemaakt, het voorbereidende werk is af. Nu kijken we hoopvol uit naar de reactie van de Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gezin Jo Vandeuren’, zegt **Hugo Bulté, voorzitter van de raad van bestuur van AZ Alma.**

AZ Alma legt met dit nieuwbouwproject de lat zeer hoog: ‘Wij willen niet zomaar een ziekenhuis bouwen, we willen een ziekenhuis voor de streek bouwen, hét voorkeursziekenhuis voor de regio’, onderstreept **algemeen**

directeur Rudy Maertens. ‘We willen, in de geest van onze bedrijfsvisie, ook een bereikbaar, onthaland en toegankelijk ziekenhuis bouwen, waar zorg met een hart verstrekt wordt. Bij het uittekenen van de plannen hebben we er steeds naar gestreefd om een modern en eigentijds ziekenhuis te realiseren, dat aan de meest actuele normen zal voldoen. We verwachten dan ook dat de beschikbaar gestelde budgetten voor de financiering van onze nieuwbouw zullen worden aangepast aan de meest recente normen, die reeds in 2007 bij Ministerieel Besluit werden vastgelegd.’

| GROTE FLEXIBILITEIT

Een nieuw ziekenhuis bouwen is geen klus die je alleen en op een paar weken tijd klaart. Dat weet ook **Henk Vincent, directeur facilitaire diensten en masterplan.** ‘Dit wordt een ziekenhuis dat zoveel mogelijk aan ieders eisen voldoet. Om dat waar te maken hebben we zorgvuldig naar onze medewerkers en artsen geluisterd. Uiteraard waren er beperkingen, van financiële aard, maar ook qua grootte zijn er tal van normeringen en regelgeving waarmee we rekening dienden te houden. Ook waren de

stedenbouwkundige voorschriften, zoals bepaald in het bijzonder plan van aanleg (BPA) in ruime mate bepalend voor de inplanting van het ziekenhuis. Wij werden, bij het uittekenen van de plannen, bijgestaan door onze studiebureaus. En we hebben ons oor te luisteren gelegd bij collega's die net hun bouwplannen hadden gerealiseerd. De voorbereiding van dit enorme project heeft een grote inzet van velen gevraagd: op vijf jaar tijd hebben we zowat 350 vergaderingen achter de rug!

Maar die vele vergadermomenten waren nodig, beseft Henk Vincent: 'De positionering van de diensten in de nieuwbouw was een gigantische opdracht op zich. We streefden een zo groot mogelijke flexibiliteit na, zodat we snel en gevat op de medische actualiteit en noodwendigheid kunnen ingaan. AZ Alma wil de zorg naar de patiënt brengen, in plaats van de patiënt naar de zorg.'

| TOONAANGEVEND BLIJVEN

Eén van de belangrijke groepen die hebben meegewerkt aan de plannen van het nieuwbouwziekenhuis zijn de artsen van AZ Alma. 'Wij willen de mensen een optimale zorg blijven bieden, en dat kan nog beter in een nieuw, modern ziekenhuis. En ik vind dat wij ons niet moeten beperken tot de enge gebiedsomschrijving van het Meetjesland, maar dat we van Zelzate naar Aalter en zelfs tot aan de poorten van Gent en Brugge moeten kijken. We moeten zelfs over de Zeeuws-Vlaamse grens durven lonken. Dit nieuwe ziekenhuis met 512 bedden wordt ook voor de artsen een nieuwe uitdaging', vindt **dokter Paul Hoste, voorzitter van de medische raad**. 'We werden van bij het begin bij dit plan betrokken. Eigenlijk was dit een unieke kans om de inplanting van diensten, consultaties en afdelingen op een zo logisch en efficiënt mogelijke manier uit te tekenen. Ik denk dat we daar, met het plan dat nu voorligt, zeker in zijn geslaagd.'

Een nieuw ziekenhuis biedt ook nieuwe kansen, beseft dokter Hoste: 'In de nieuwbouw gaan we het bestaande en ruime aanbod specialismen behouden en op termijn zelfs nog uitbreiden. We willen een toonaangevend ziekenhuis blijven, niet alleen voor de residentiële patiënten, maar willen ons ook verder profileren als dagziekenhuis. Bovendien zullen we met een uitgebreide geriatrische dienst ook inspelen op de veroudering van de bevolking uit onze regio. Maar ook voor de verpleegkundigen wordt het

nieuwe ziekenhuis iets om naar uit te kijken: zij zullen er in eigentijdse en comfortabele omstandigheden hun *core business*, namelijk zorg verstrekken, kunnen uitoefenen.'

| SANAPOLIS

AZ Alma werkt niet alleen aan de plannen voor het nieuwbouwziekenhuis, ook voor de herbestemming van de campus sijsele werden al stappen ondernomen. 'Dit is een site met een rijke geschiedenis, die willen we zeker niet laten verloren gaan', onderstreept Hugo Bulté, voorzitter van de raad van bestuur. 'Net als in het verleden beseffen de Zusters van Liefde, die eigenaar zijn van deze site, het grote sociale en maatschappelijke belang van campus sijsele. Kijk, de zusters namen destijds hun verantwoordelijkheid bij de verzorging van zwaar zieke tbc-patiënten. Toen de strijd op tuberculose gewonnen was, was de Congregatie van de Zusters van Liefde alert genoeg om in te pikken op het wijzigend zorgaanbod: het sanatorium werd een volwaardig acuut ziekenhuis en op hetzelfde domein werd Woon- en Zorgcentrum Morgenster gebouwd. En ook nu blijven ze niet bij de pakken zitten en scharen ze zich achter het toekomstproject Sanapolis dat opnieuw een zorggerelateerde bestemming zal geven aan deze site.'

De Congregatie wil, samen met AZ Alma, Woon- en Zorgcentrum Morgenster, het Centrum voor Medisch Begeleid Sporten Mensana en eventuele andere partners op dit 30 ha grote, landelijke en bosrijke gebied het project Sanapolis vorm geven. Sanapolis wordt een zorgmetropool waarbij de klemtoon zal evolueren van het huidige 'cure' (genezen), naar 'care' (zorgen voor). Zowel jong als oud zal er terecht kunnen om aan een gezond(er) leven en een gezonde(re) levensstijl te werken. Jongeren en ouderen zullen er kunnen komen sporten, zwemmen, wandelen, fietsen, fitnessen of een bezoekje brengen aan de wellness. Nog voor ouderen wordt levenslang wonen gecreëerd, onder meer door de uitbouw van het bestaande Woon- en Zorgcentrum Morgenster. Er wordt ook gedacht aan de bouw van assistentiewoningen en aan kamers voor kortverblijf, aanleunwoningen en dergelijke meer.

Wat de site in Eeklo betreft: die komt na de verhuis naar het nieuwbouwziekenhuis in handen van het stadsbestuur dat er de zone een zorgkarakter wil blijven geven, in samenwerking met de Zusters Kindsheid Jesu, met de twee woon- en zorgcentra in de buurt en met het kinderdagverblijf.

September '09

01

02

03

04 In campus sijsele wordt een **nieuwe radiologiezaal** met een heel actueel toestel in gebruik genomen. Dankzij dit toestel, dat werkt volgens de flat detector techniek, zijn betere opnames in kortere tijd mogelijk. Bovendien biedt het toestel meer comfort voor de patiënt en schakelt het filmcassettes als tussenstap uit, wat dan weer goed is voor het milieu.

05

06

07

08

09

10

11

12

13

14

15 AZ Alma stelt de **plannen** van het nieuwbouwziekenhuis aan de Ringlaan en het project Sanapolis in campus sijsele voor aan artsen, medewerkers, vrijwilligers en genodigden.

16

17 AZ Alma toont zich solidair en neemt opnieuw deel aan de **Dag tegen Kanker**. Veel personeelsleden dragen die dag het gele lintje van de actie.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28 Geriatrisch Dagziekenhuis campus eeklo houdt een **symposium** over het zorgprogramma en het belang van een geriatrisch dagziekenhuis.

29

30

Groenbuffer tussen terrein en woonwijk

Blakstraat en wijk Sint-Jozef

Kiss & Ride-zone en bushalte

Aorta of droogloop

Bezoekersparking (twee niveau's)

Nieuw aan te leggen rotonde op Ringlaan

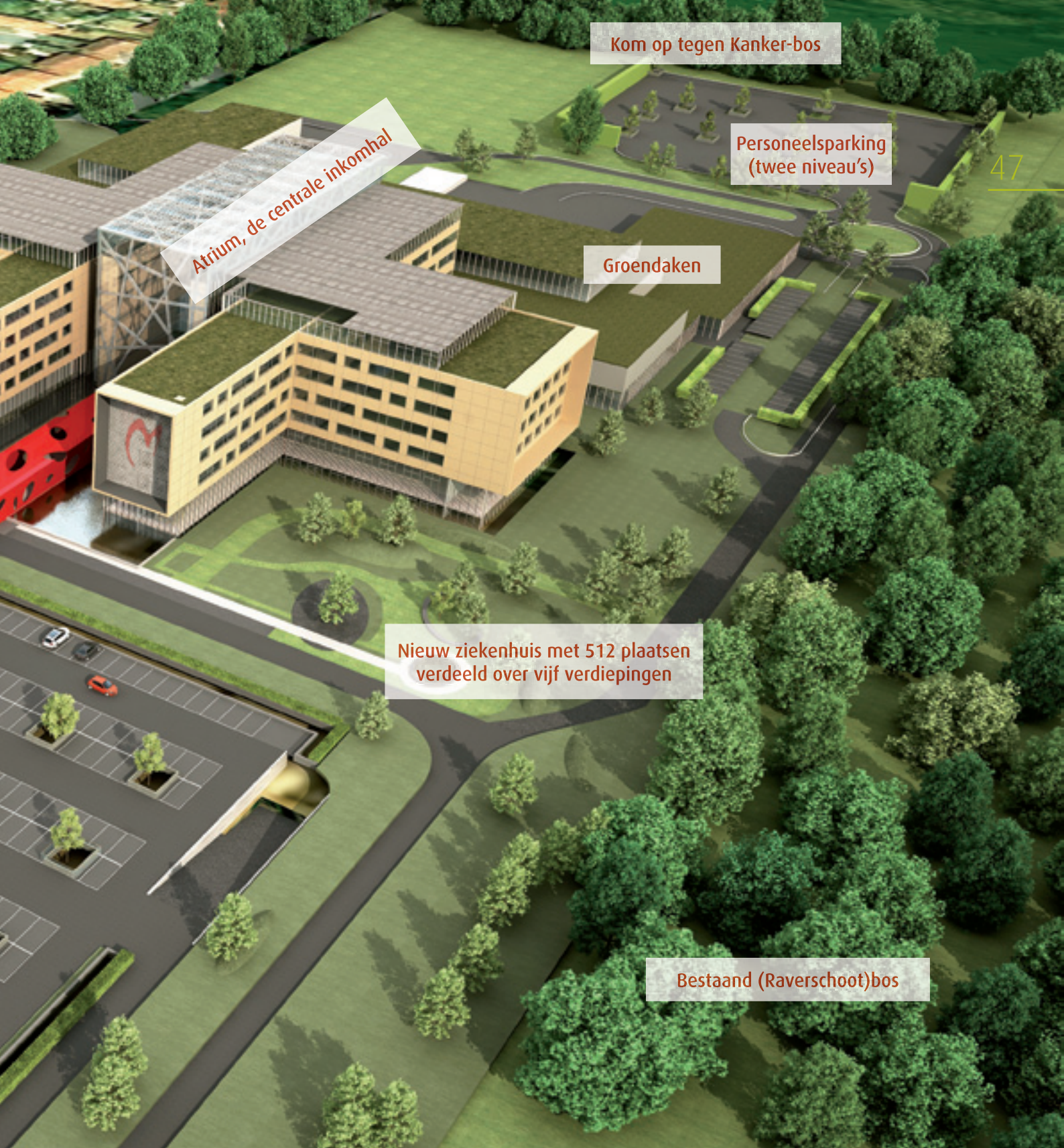
Het nieuwe ziekenhuis is ingedeeld in zeven niveaus, waarvan één deels ondergronds. De inplanting van diensten gebeurt per verdieping over twee T-vormige ziekenhuisvleugels, met een achterliggend medisch-technisch blok.

| Verdieping 0

Via de 'Aorta' komt de bezoeker in het 'Hart' van het ziekenhuis, de centrale inkomhal, met de panoramische liften, het onthaal en de opnamedienst. Links bevinden zich de consultatieruimtes en de polikliniek, de ziekenhuishop en de ombudsdienst. Rechts komen directie, stafmedewerkers en administratieve diensten. Centraal achteraan is het bezoekersrestaurant; links achteraan radiologie, nucleaire geneeskunde en de spoed; rechts achteraan de nierdialyse en het revalidatiecentrum (met aparte parking aan de zijkant).

| Verdieping +1

Wanneer u uit de lift op de eerste verdieping komt, staat u op het liftplateau dat de verbinding vormt tussen de beide ziekenhuisvleugels. Op dit niveau vindt u in de linkse vleugel het dagziekenhuis met pijnkliniek. Rechts vooraan komt de pediatrie, rechts achteraan de materniteit met verloskwartier en neonatologie. In het blok achter het ziekenhuis komt op dit niveau links de afdeling intensieve zorgen, in het midden het tien zalen tellende operatiekwartier, rechts de sterilisatieafdeling en uiterst rechts de consultatie gastro-enterologie met hun endoscopiezalen.

Kom op tegen Kanker-bos

Atrium, de centrale inkomhal

Personeelsparking
(twee niveau's)

Groendaken

Nieuw ziekenhuis met 512 plaatsen
verdeeld over vijf verdiepingen

Bestaand (Raverschoot)bos

| Verdieping +2 en +3

Dit zijn twee gelijkaardige verdiepingen met elk vier verpleegeenheden van 32 bedden. Op de tweede verdieping bevinden zich de C-bedden (chirurgie), op de derde verdieping de D-bedden (inwendig). In de linkse vleugel van de derde verdieping komt de SCU/CCU-afdeling. Op deze niveaus van het medisch-technisch blok komen de technische lokalen boven het operatiekwartier.

| Verdieping +4

De vierde verdieping is integraal voorbehouden voor de geriatrie, met 100 bedden en zes plaatsen in het geriatrisch dagziekenhuis.

| Verdieping +5

Deze verdieping neemt slechts een deel van de oppervlakte van de ziekenhuisplateaus in. Rechts komt de sp-dienst locomotorisch, links de sp-dienst neurologisch. Hier zijn de kamers anderhalf keer zo groot als de normale ziekenhuiskamers, zodat rolstoelers er een comfortabel verblijf hebben. Er is ook ruimte voor een oefenzaal en een buitenterras.

Opmerkelijk is dat zowat elke kamer die uitkijkt op een dakpartij van het ziekenhuis, telkens een groendak ziet. Dat is niet alleen mooi om naar te kijken, maar zorgt tevens voor isolatie en waterbuffer.

| Verdieping -1

Dit is het logistiek niveau met onder meer technische dienst, keuken, personeelsdienst, ict, apotheek, labo, personeelsvestiaire en aankoopdienst, maar ook met een auditorium en vergaderzalen.

A photograph of two men standing outdoors in what appears to be a parking lot. The man in the foreground is older, with grey hair, wearing a short-sleeved, button-down shirt with a small grid pattern and khaki pants. He has his arms crossed and is looking slightly to the right. The man in the background is younger, wearing glasses, a grey sweater over a light blue collared shirt, and also has his arms crossed. Both men are wearing lanyards with identification badges. The background shows a traffic light and some trees under a cloudy sky. The image is overlaid with decorative white curved lines.

Oktober '09

Directeur facilitaire diensten
en masterplan Henk
Vincent en stafmedewerker
Paul Lagae: 'Cijfers zijn
verbazingswekkend.'

Nieuwe parkeeraanpak en identificatiebadge zorgen voor een pak nuttige informatie:

‘Meer dan één miljoen bewegingen per jaar!’

‘De wijziging van het parkeersysteem en het invoeren van de nieuwe identificatiebadge met toegangscontrole waren twee ingrijpende dossiers, zowel voor onze artsen en medewerkers, als voor onze bezoekers. Maar ze waren, elk om andere redenen, broodnodig’, zegt directeur facilitaire diensten en masterplan Henk Vincent. Vooral met het parkeersysteem dienden met de nodige soepelheid gebruikersproblemen en kinderziektes opgelost te worden, maar nu loopt alles een stuk beter. ‘Dit was een project waar veel diensten van het ziekenhuis samen hun schouders onder hebben gezet’, zegt stafmedewerker Paul Lagae.

Het opstarten van het nieuwe parkeersysteem en de invoering van de identificatiebadges zijn twee dossiers die eigenlijk onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Maar naar de buitenwereld toe, was vooral de gewijzigde parkeeraanpak het meest in het oog springende van de twee. Het bestaande parkeersysteem, met jetons van een halve euro, was om diverse redenen niet meer houdbaar. ‘In de eerste plaats wilden we met de nieuwe aanpak, waarbij voortaan een tarief per parkeertijd gerekend wordt, de niet-gewenste parkeerders van onze terreinen weg krijgen’, verduidelijkt **directeur facilitaire diensten en masterplan Henk Vincent**. ‘Door de lage tarifiering kwamen, hoofdzakelijk in campus eeklo, nogal wat mensen hier een dagje hun wagen parkeren zonder dat ze eigenlijk in het ziekenhuis moesten zijn. Op die manier wilden we de parkeerdruk verlagen, en dat is slechts ten dele gelukt, stellen we nu vast. Waarom? Wel, om de eenvoudige redenen dat de activiteiten in het ziekenhuis zijn toegenomen: meer poliklinische consultaties, de NMR, de nieuwe revalidatieruimte, de extra G-bedden,...

‘Op de tweede plaats wilden we, mede door het gebruik van de identificatiebadges bij het op- en afrijden van ons

terrein, de parkeerbeweging van bepaalde groepen sturen door ervoor te zorgen dat sommige zones gelimiteerd bereikbaar werden’, vervolgt Henk Vincent. ‘Daardoor konden we ook beletten dat parkeerhinder ontstaat, bijvoorbeeld aan de aankoopdienst in campus eeklo, aan de keuken in campus sijsele of op het traject van de maaltijdwagens in beide campussen.’

Tenslotte is meten ook weten: het nieuwe parkeersysteem met tickets en badges zorgde er ook voor dat er een globaal zicht kwam op de parkeerbewegingen, de parkeerduur en het parkeervolume. ‘Dit leverde heel nuttige informatie voor het beleid op, zeker in functie van het nieuwbouwziekenhuis’, verduidelijkt Henk Vincent. ‘Zo leren we ondermeer de pieken op onze parking kennen. Wist u bijvoorbeeld dat de dinsdag onze piekdag is? En dat we op het piekmoment, ’s ochtends om 7.30 uur, we op een tijdsspanne van dertig minuten maar liefst 500 wagens zien op- en afrijden, op beide campussen samen? Met de cijfers die we nu al hebben, na pas enkele maanden registratie, weten we dat we de verhouding personeelsparking/bezoekersparking aan de nieuwbouw lichtjes zullen moeten wijzigen.’

50 | KINDERZIEKTES OPGELOST

De bevalling van het nieuwe parkeersysteem was niet zonder moeite. Pas in oktober konden de nieuwe slagbomen voor het eerst open gaan en konden bezoekers met een ticket hun parkeersom betalen aan de nieuwe automaten. En niet iedereen was opgetogen met de vernieuwde aanpak, die ook meteen een indexatie van de tarieven inhield. 'We wisten dat er reactie zou komen, daarom hebben we vooraf al enkele zaken bijgestuurd', zegt **stafmedewerker Paul Lagae**, verantwoordelijk voor het nieuwe parkeersysteem. 'Zo is er in de nieuwe aanpak een latentietijd van dertig minuten. Wie gewoon iemand moet komen halen of afzetten, hoeft nu niet meer te betalen maar kan binnen het half uur gratis de parking verlaten. Dat was vroeger niet zo. Daarnaast hebben we ook gedacht aan de mensen die hier vaak of langdurig moeten komen, bijvoorbeeld voor revalidatie. Voor hen werden twee soorten abonnementen ingevoerd, waardoor ze tegen een voordeliger tarief kunnen parkeren.'

'Het was echt wel een aanpassing voor iedereen', geeft Paul Lagae toe. 'Onze artsen en medewerkers hadden een nieuwe badge, onze bezoekers moesten ineens met tickets werken. Zelfs de leveranciers van het parkeersysteem moesten alle zeilen bijzetten om bepaalde kinderziektes, die wij door het gebruik ontdekten, te genezen: we ontdekten dat de tickets wat langer moesten gemaakt worden, dat er extra verlichting aan de ticketspleet nodig was, dat abonnees die op de groene knop aan de parkeerpaal duwden, voor obstructie zorgden,... De problemen, hetzij technisch, hetzij door verkeerd gebruik, worden met mondjesmaat aangepakt.'

| NIET OVER EEN NACHT IJS

Paul Lagae wijst erop dat dit parkeerproject een project is waaraan een heleboel mensen uit verschillende diensten en departementen van het ziekenhuis nauw en intensief hebben samen gewerkt. De voorbereiding zelf duurde bijna een jaar: studiewerk en plaatsbezoeken, het project uitschrijven, offertes maken, de leverancier kiezen, de infrastructurele werken (op beide campussen werd voor dit project 14 km kabel getrokken!),...

'We zijn niet over één nacht ijs gegaan', verduidelijkt Paul Lagae. 'Maar uiteindelijk is dit toch wel een

voorbeelddossier waaronder velen uit AZ Alma hun schouders hebben gezet. Ik denk daarbij niet alleen aan de directie en de technische dienst, maar ook de aankoopdienst, personeelsdienst, ICT, veiligheid, communicatie en niet te vergeten de mensen van het onthaal. Zij kregen in de eerste weken alle vragen en opmerkingen te horen en te verwerken.'

| ECHTE CIJFERS

Ook de nieuwe identificatiebadge is intussen al heel goed ingeburgerd. Het vergde van de artsen en het personeel een gewijzigde houding, want de nieuwe badge moet men echt wel steeds bij zich hebben, niet alleen om op of af de parking te geraken, maar ook om in bepaalde zones van het ziekenhuisdomein en het ziekenhuis te komen. De badge zorgt er ook voor dat artsen en medewerkers te allen tijde herkenbaar zijn voor patiënten en bezoekers. Mensen zonder badge behoren wellicht niet tot het team van AZ Alma.

'De badge geeft ons een duidelijk zicht op de bewegingen in het ziekenhuis', zegt directeur Henk Vincent. 'We leren opnieuw de pieken kennen, maar ook de circulatiepatronen, de volumes,... Dat is informatie die we voor ons nieuwbouwproject goed kunnen gebruiken, maar die tot dusver gebaseerd was op inschattingen. Nu hebben we de échte cijfers. En die cijfers zijn echt wel verbazingwekkend: wist je dat we tot 80.800 bewegingen per maand hebben genoteerd! Dat is dus 80.800 maal dat iemand van onze artsen of medewerkers hun badge gebruikt hebben om de parking op of af te rijden, een deur te openen,... . Op jaarbasis betekent dit meer dan een miljoen bewegingen!'

Aan de nieuwe badge zit ook een belangrijk veiligheidsaspect. Henk Vincent: 'Nu kunnen we niet geautoriseerde personen beter weren van bepaalde afgeschermdes zones. Ook de kleedkamers zijn voortaan enkel via badge toegankelijk en het is de bedoeling om de mogelijkheden van de badge nog uit te breiden. We denken daarbij aan identificatie bij het kopieertoestel, de pc, het sleutelbeheer,... maar ook aan betalingsmogelijkheid in het restaurant. Eigenlijk moet de badge in de toekomst de sleutel meer en meer vervangen.'

01

02 Het Godshuis in Sint-Laureins loopt aardig vol met ruim 800 genodigden op het tweejaarlijkse **personeelsfeest** van AZ Alma.

03

04

05 Samen met de inzegening van de nieuwe Provikmolokalen, wordt ook het volledig **heraangelegde Ridder Stroopad** officieel heropend. Dat pad is een veilige voetgangers- en fietsverbinding tussen het stadscentrum (via de Koning Albertstraat) en het ziekenhuis. Tegelijk wordt een canvas onthuld, waarop hulde wordt gebracht aan mecenas Ridder Karel Stroo, zonder wiens belangrijke financiële inbreng destijds geen sprake zou geweest zijn van 't Gesticht, dat aan de basis lag van het huidige AZ Alma. Ook het borstbeeld van Ridder Stroo wordt herplaatst.

06

07

08

09

10

11

12

13

14

15 In campus sijsele sluit het **mortuarium** definitief de deuren. Voortaan wordt samengewerkt met externe begrafenisondernemers.

16

17

18

19

20 AZ Alma neemt het **nieuwe parkeer- en identificatiesysteem** in gebruik.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

November '09

Coördinator Christophe Maes
en dokter Stefaan Poriau:
'Klaar voor nog eens 30 jaar!'

Multidisciplinaire behandelingen en revalidatieconcepten zorgen voor omzetsijging:

'Kwaliteit en expertise als rode draad!'

'We kregen veel positieve reacties op ons verjaardagscongres in het Kasteel van Moerkerke', zegt dokter Stefaan Poriau, directeur van het revalidatiecentrum AZ Alma campus sijsele. 'De felicitaties kwamen niet alleen voor de puike organisatie en locatie, maar ook voor het niet-alledaagse, vaak gedurfde programma. Maar dat waren we, als toonaangevend revalidatiecentrum, aan onszelf verplicht. Ook in 2009 zijn we gegroeid, en daar is de geboden kwaliteit en de aanwezige expertise voor een groot deel de reden voor.'

Het aantal behandelingen in het revalidatiecentrum steeg in 2009 met 2 procent (van 65.902 naar 67.309), maar dat was goed voor een omzetsijging van 6 procent. Zowel de behandelingen van de ambulante patiënten als van de gehospitaliseerde patiënten nam toe. 'Die stijging is toe te schrijven aan het toegenomen aantal multidisciplinaire behandelingen en revalidatieconcepten die wij, als ervaren team, kunnen aanbieden', zegt **dokter Stefaan Poriau**. 'Het is ook opvallend dat we, andermaal, het jaar na een deelname aan een Open Bedrijven Dag een toename van onze omzet noteren. De directe impact van zo'n Open Bedrijven Dag, die eind 2008 op onze afdeling, het Locomotorisch Instituut en Mensana plaats vond en 2.500 bezoekers lokte, is moeilijk in te schatten, maar je kunt er toch niet naast kijken.'

| SNELLE GROEI

Het revalidatiecentrum vindt zijn oorsprong in de dienst Reumatologie en Revalidatie, die in 1979 door dokter Stefaan Poriau werd opgestart en drie jaar later revalidatiecentrum werd. In de loop der jaren werd het

medisch korps sterk uitgebreid. Dokter Philippe Ooghe (1984) legde zich vooral toe op expertisegeneeskunde met betrekking tot de evaluatie van de menselijke schade. Professor dokter Filip De Keyser, reumatoloog (1991), belichaamde de nadien verder uitgebouwde, sterk aanwezige academische verankering met UGent.

In 1996 werd samen met de dienst orthopedie in het toenmalig Elisabeth Ziekenhuis een voor die tijd uniek overkoepelend locomotorisch centrum opgericht, waar de patiënt voor de aanpak van reumatologie, voor orthopedische chirurgie en voor revalidatie terecht kon. In datzelfde jaar werd de dienst erkend als stagecentrum voor specialisten voor een bijkomende erkenning voor revalidatie. In 2000 kwam dokter Isabelle Vanneuville in het centrum en bouwde er de elektro-fysiologie uit. Een jaar later werd dokter Frerik Nelde gevraagd het sportgeneeskundig luik uit te bouwen.

In die periode bleef het centrum razend snel groeien door de oprichting van een toen nog totaal nieuw concept van herconditionerende aanpak van rugklachten (1999).

Het begrip 'meten is weten' deed zijn intrede in het revalidatiecentrum, met de inbreng van alle technologische ontwikkelingen (van elektro-myografische hulpmiddelen tot robottechnieken) die toen in de revalidatie ingang begonnen te vinden.

Deze technologisch ontwikkelingen zorgden ook voor een organisatorische heraanpak. Naast de curatieve activiteiten in het revalidatiecentrum werd een aantal facetten, zoals de sportgerelateerde inspanningsfysiologie en de ergonomische benadering van bedrijfsgerelateerde activiteiten, ondergebracht in een afzonderlijke vzw: Mensana (2001).

| DUIDELIJKE VRAAG

Kwaliteit en expertise: dat is de rode draad doorheen de geschiedenis van 30 jaar revalidatiecentrum campus sijsele. Dat bleek ook tijdens het verjaardagscongres, waar een vernieuwend, zelfs gewaagd programma over de toekomst van de revalidatie de deelnemers kon bekoren. De informatisering van het revalidatiegebeuren was één van de topics waarover nog lang werd nagepraat. 'We zijn gelukkig met de reacties die we ontvingen', zegt **projectcoördinator Christophe Maes**. 'Er is duidelijk vraag naar soortgelijke congressen op regelmatige basis. Het vergt natuurlijk heel wat van een team om zo'n organisatie op poten te zetten, maar de return, zowel op wetenschappelijk vlak, als op het vlak van het optimaliseren van de teamgeest, is van grote waarde.'

De expertise van het revalidatiecentrum wordt in Vlaanderen ook erkend, dat bleek niet alleen uit de aanwezigheid van gerenommeerde sprekers op het congres, maar ook uit het feit dat in 2009 drie Vlaamse hogescholen (Artesis, HUB en KHBO) in hun opleiding ergotherapie gebruik maken van het boek 'Ruggensteun voor zorgverleners' dat door Tania Goderis, Marleen Vandewalle en Christophe Maes van AZ Alma, in samenwerking met de rug- en nekschool van het ziekenhuis, werd geschreven.

| LOOPSCHOOL

En het revalidatiecentrum rust ook na 30 jaar niet op de lauweren, wel integendeel. Zo wordt nu gewerkt aan de uitbouw van een zogenaamde loopschool. Dat is een concept waarin alle expertise met betrekking tot stappen en

gaan in de breedste zin van het woord wordt gebundeld. 'Binnen de evaluatie en de revalidatie worden heel dikwijls dezelfde meet- en revalidatiesystemen aangewend zonder dat de verschillende disciplines daar weet van hebben. We kunnen de evaluatie- en de revalidatiemiddelen efficiënter en economischer gebruiken door deze discipline- en pathologieoverschrijdend aan te bieden', zegt dokter Stefaan Poriau. 'U ziet, we zijn dus klaar voor nog eens 30 jaar!'

| MENSANA ERKEND ALS VLAAMS KEURINGSCENTRUM

In april werd sportmedisch centrum Mensana, gevestigd op de campus van AZ Alma te Sijsele, erkend als één van de zes keuringscentra voor medisch verantwoorde sportbeoefening. De erkenning loopt tot 31 december 2011.

Een keuringscentrum voor medisch verantwoorde sportbeoefening mag de testen van topsporters, topsportbeloftes en leerlingen van topsportscholen afnemen. Deze sportmedische keuringen, uitgevoerd in een erkend keuringscentrum, worden door de overheid betaald. Slechts zes centra in Vlaanderen mogen deze keuringen uitvoeren, Mensana is één daarvan. Mensana zit alvast in goed gezelschap, want de andere vijf centra zijn het Brussels laboratorium voor inspanning en topsport (BLITS-VUB), het Sportmedisch Adviescentrum Heverlee, het Centrum voor sportgeneeskunde (UZ Gent), Athlete's Care Antwerpen en UZA Sports Edegem. Er waren verschillende criteria waaraan Mensana moest voldoen, niet alleen op technisch, organisatorisch en personeelsvlak, maar ook op vlak van samenwerking. Mensana heeft onder meer samenwerkingsovereenkomsten met 2 universiteiten: het Centrum voor sportgeneeskunde (UZ Gent) en BLITS (VUB), alsook met de Topsportschool Gent en de Vlaamse Atletiekliga.

De erkenning als keuringscentrum voor medisch verantwoorde sportbeoefening is voor Mensana een echte stimulans. **Coördinator Christophe Maes**: 'Zo'n label mag je niet onderschatten: het is de bevestiging dat we met het ganse team, zowel van Mensana als van AZ Alma, iets moois gerealiseerd hebben. Voor de sporter en bezoeker van Mensana geeft dit vertrouwen, en bij contractbesprekingen is dit label een absolute meerwaarde.'

November '09

- 01
- 02
- 03
- 04
- 05
- 06
- 07
- 08
- 09
- 10
- 11
- 12
- 13 Het revalidatiecentrum AZ Alma campus sijsele viert feest in het Kasteel van Moerkerke en houdt een **symposium** over de toekomstige spectaculaire technologische uitdagingen in de revalidatie.
- 14
- 15
- 16

- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24 AZ Alma herneemt een oude traditie en houdt opnieuw een **feest voor jubilarissen en bruggepensioneerden**. Ook hierop wordt massaal ingegaan.
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30 AZ Alma organiseert, samen met het stadsbestuur, een **informatievergadering** voor de bewoners van de wijk Sint-Jozef, waar het nieuwbouwziekenhuis gaat komen. Ruim honderd buurtbewoners wonen de vergadering bij en zijn blij met de informatie. AZ Alma geeft ook een **krantje** in de buurt uit: Ringlaan 15.

December '09

Administratief en financieel
directeur Jan Depestele en
stafmedewerker Jan Van
Den Eynde: 'Omspringen met het
geld als een goede huisvader.'

De opvolging van het financieel plaatje van een ziekenhuis berekenen, is een continue evenwichtsoefening voor het financieel departement:

‘Inspanningen werpen vruchten af!’

‘We maken het onszelf niet gemakkelijk door alle investeringen op heel korte termijn af te schrijven, maar we willen bij de verhuis naar het nieuwe ziekenhuis geen kosten uit het verleden meetersen’, verduidelijkt administratief en financieel directeur Jan Depestele. Samen met zijn departement zorgt hij ervoor dat AZ Alma financieel bestuurd wordt zoals een goede huisvader dat zou doen. ‘En soms doet dat pijn, als er moet bespaard worden. Maar we stellen vast dat de inspanningen die op diverse domeinen in 2009 geleverd werden, nu hun vruchten beginnen af te werpen.’

‘We zijn blij dat we dit jaar een behoorlijk resultaat kunnen voorleggen’, zegt **administratief en financieel directeur Jan Depestele**. ‘We bekomen opnieuw een positief resultaat van 1,1 miljoen euro. En dat is echt wel een keerpunt, een kentering in vergelijking met de voorgaande jaren. Die tendens willen we ook de komende jaren verder zetten, maar dat zal een blijvende inspanning van iedereen vragen.’

Het opmaken van een begroting en een resultatenrekening van een instelling als AZ Alma is een titanenwerk. Met financieel directeur Jan Depestele en **stafmedewerker Jan Van Den Eynde** overlopen we toch enkele markante gegevens, zowel aan opbrengsten- als aan kostenzijde.

• Stijging van de activiteit

De financiële resultaten hangen nauw samen met de gerealiseerde activiteit. In 2009 werden **5% meer patiënten** gehospitaliseerd. Bij de daghospitalisatie is de stijging **zelfs 8%**. Een hogere activiteit leidt tot een grotere honorariaomzet en tot een beter resultaat als de kosten beheerst kunnen worden.

• Financiering van bestaande kosten en nieuwe activiteit

In 2008 nam het ziekenhuis 21 extra geriatrie-bedden in gebruik, tevens werd de NMR opgestart. De kosten die met deze exploitaties gepaard gaan, waren reeds aanwezig in 2008.

De **21 G-bedden** werden in 2009 voor het eerst voor een half jaar gefinancierd. Ook voor de **NMR** is 2009 het eerste jaar met een volledige activiteit en hieraan gekoppelde financiering.

AZ Alma heeft als referentiecentrum voor West- en Oost-Vlaanderen een conventie met het RIZIV afgesloten in het kader van Multiple Sclerose (**MS-conventie**). 10 bedden op de neurologische Sp-dienst zijn voorbehouden voor deze conventie.

Deze elementen zijn verantwoordelijk voor de forse stijging van de opbrengsten via de **verpleegdagprijs** (+8,4%) en de **honoraria** (+10,4%). De verpleegdagprijs is goed voor een derde van de bedrijfsopbrengsten, de honoraria staan in voor bijna 40% van de bedrijfsopbrengsten van het ziekenhuis.

Hiertegenover staan ook kosten: AZ Alma int de honoraria van de dokters centraal, wat dus een opbrengst is. Die honoraria worden op hun beurt door het ziekenhuis doorgestort aan de artsen, conform de gemaakte financiële afspraken en na afhouding van de contractueel afgesproken kosten. Die doorstorting is een bedrijfskost en die stijgt begrijpelijkerwijze mee met de toename van de honoraria.

Een zelfde redenering geldt voor de MS-conventie: het ziekenhuis ontvangt alle forfaits van het RIZIV (= opbrengst), voor wat betreft de activiteit in de woonzorgcentra worden ze aan deze centra doorgestort (= kost voor het ziekenhuis).

• Bestuur als goede huisvader

De stijging in activiteit brengt ook een stijging in gebruik van **geneesmiddelen** met zich mee (+4,6%). Onder druk van een forfaitaire financiering per opname, zien we dat de stijging minder sterk is dan de voorbije jaren. De stijging werd afgetopt door een stijgend gebruik van generische (minder bekende maar evenwaardige) geneesmiddelen.

Bij de andere aankopen is er een stijging met 1,6% tegenover het jaar voordien vast te stellen. Dit is 3,8% onder het begrote bedrag! En dat is een positief signaal: ondanks de forse omzetsijging (+9,2%), blijven de kosten onder controle. Via verdere standaardisering en samenaankoop van (medische) materialen, hopen we ook in de toekomst deze kosten blijvend te drukken.

• Zoektocht naar personeel

De **lonen en wedden** zijn uiteraard de grootste bedrijfskost, goed voor 41% ervan! In 2009 was er hier een toename van 2,9%. Die kost had nog kunnen oplopen, want niet alle vacatures werden ingevuld omdat daarvoor niet voldoende mensen beschikbaar waren op de arbeidsmarkt. Uiteindelijk waren eind 2009 1.246 personen (1.225 in 2008) tewerkgesteld bij AZ Alma, en die waren goed voor 873,21 FTE. Ruim de helft daarvan (55,5%) is verplegend personeel; het overgrote deel (87%) zijn vrouwen; de gemiddelde leeftijd is iets meer dan 41 jaar. Bijna 54% van het personeel is afkomstig uit Eeklo (22,8%), Maldegem (20,9%) of Brugge (9,9%).

• Datum inhuizing in het nieuwbouwziekenhuis

De uitzonderlijke kosten zijn in 2009 spectaculair gedaald (-1,4 miljoen euro). Dit heeft alles te maken met het **versneld afschrijven** van de bestaande investeringen

in functie van de inhuizing in het nieuwe ziekenhuis. AZ Alma doet deze zware financiële inspanning uit eigen wil, na akkoord van de raad van bestuur en de bedrijfsrevisoren. Door de gespreide afschrijvingen en de verdelingen van de lasten zal het ziekenhuis bij de verhuis naar de nieuwbouw geen zware financiële erfenis uit het verleden moeten meedragen en kan met een propere lei begonnen worden. 'Dit is een uitzonderlijke kost, maar het is wel degelijk een kost. Je voelt het wel!' onderstreept financieel directeur Jan Depestele. Door het herijken van de inhuizingsdatum naar 31 december 2015, kan de resterende afschrijvingskost over een langere periode gespreid worden, wat een gunstige invloed heeft op het resultaat.

De combinatie van al deze opbrengsten- en kostenevoluties leiden tot het bekomen resultaat. 'Enkel door het ziekenhuis te besturen als een goede huisvader kunnen we ook de toekomst met een gerust financieel gemoed tegemoet zien', aldus financieel directeur Jan Depestele.

| 7.000 EURO PER DAG

Algemeen directeur Rudy Maertens bevestigt de stelling van Jan Depestele en Jan Van Den Eynde: AZ Alma gaat met de nieuwbouw geen financieel onverantwoord avontuur aan. 'Wij zullen nooit een aanvraag voor bouwvergunning indienen van een dossier dat financieel niet haalbaar is en dat de toekomst van artsen of medewerkers zou hypothekeren.'

'AZ Alma heeft voor dit nieuwbouwproject gerekend en gecijferd tot op de euro', zegt Rudy Maertens. 'Voor ons kan het nieuwbouwziekenhuis er niet snel genoeg komen! Weet u dat het feit dat we momenteel met één ziekenhuis en één erkenningsnummer op twee campussen werken, ons elke dag bijna 7.000 euro kost! 7.000 euro, 280.000 oude Belgische franken, elke dag! Dat zijn de zogenaamde inefficiëntiekosten door het werken op twee campussen, en die vallen uiteraard volledig weg wanneer we in het nieuwe ziekenhuis op een gecentraliseerde campus zitten.'

01|12

02|12

17|12

01 Streekplatform+ Meetjesland geeft een **kalender** uit met beelden van Meetjeslanders aan het werk, gefotografeerd door Toon Coussement. De opbrengst gaat naar de afdeling pediatrie van AZ Alma. Eén van de foto's werd genomen op onze kraamafdeling. AZ Alma mag in 2009 trouwens nog rekenen op gulle initiatieven van Rotaryclub Eeklo (voor de troostmand op de pediatrie), Rotaract Eeklo-Meetjesland (voor Maatjes in Balans) en Ronde Tafel Meetjesland (voor de aankleding van de kinderbox op de spoedgevallendienst).

02 De Vriendenkring van AZ Alma mag voor het eerst meer dan 150 kinderen begroeten op het **Sinterklaasfeest!**

03

04

05

06

07

08 Vijftien personeelsleden van AZ Alma worden opgeleid tot **interne auditor**. Deze auditoren zullen in de loop van de komende jaren interne audits op verschillende afdelingen uitvoeren om de kwaliteit van de zorg en de dienstverlening te helpen verbeteren.

10

11

12

13

14

15

16

17 Vrijwilligster Régine Beuckels voert in de Cultuurfabriek in Sijsele voor het personeel van AZ Alma de **monoloog 'Briezeling'** op. Deze monoloog gaat over Régines ervaringen als comapatiënt en revaliderend patiënt bij AZ Alma. Het is een ontroerende, maar hoopvolle opvoering. Om haar dankbaarheid te tonen schenkt ze een cheque van 1.250 euro voor het project 'MS in beweging'.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

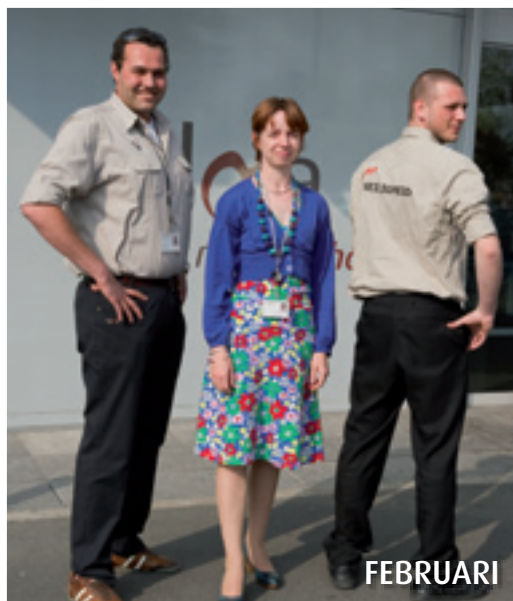
31 AZ Alma sluit het jaar af met een **opbeurend financieel resultaat**.

Balans (in Euro)

ACTIVA	
VASTE ACTIVA	35.149.198
Oprichtingskosten	334.588
Immateriële vaste activa	1.271.710
Materiële vaste activa	33.542.870
Financiële vaste activa	30
VLOTTENDE ACTIVA	50.200.206
Vorderingen op meer dan één jaar	2.220.000
Vorraden en bestellingen in uitvoering	2.191.273
Vorderingen op ten hoogste één jaar	41.741.864
Geldbeleggingen	1.826.032
Liquide middelen	1.684.658
Overlopende rekeningen	536.379
TOTAAL ACTIVA	85.349.404
PASSIVA	
EIGEN VERMOGEN	27.660.293
Dotaties inbreng en giften in kapitaal	7.561.515
Herwaarderingsmeerwaarden	0
Reserves	17.529.713
Overgedragen resultaat	1.242.564
Investeringsubsidies	1.310.717
Sluitingspremies	15.784
VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S	3.060.868
SCHULDEN	54.628.243
Schulden op meer dan één jaar	15.810.365
Schulden op ten hoogste één jaar	38.785.060
Overlopende rekeningen	32.818
TOTAAL PASSIVA	85.349.404

Resultatenrekening 2009 (in Euro)

I. BEDRIJFSOPBRENGSTEN	118.347.106
A. Omzet (70)	107.419.718
B. Geactiveerde interne productie	399.292
C. Overige bedrijfsopbrengsten	10.528.096
II. BEDRIJFSKOSTEN	116.636.221
A. Voorraden en leveringen (60)	24.380.073
B. Diensten en bijkomende leveringen (61)	36.763.921
C. Bezoldigingen en sociale lasten (62)	48.127.287
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen (630-631/4)	6.294.383
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (635/7)	651.244
G. Andere bedrijfskosten (640/8)	419.313
III. BEDRIJFSRESULTAAT	1.710.884
IV. Financiële opbrengsten (75)	313.842
V. Financiële kosten (65)	796.906
VI. FINANCIËEL RESULTAAT	-483.064
VII. BEDRIJFSRESULTAAT + FINANCIËEL RESULTAAT	1.227.821
VIII. Uitzonderlijke opbrengsten (76)	1.009.326
IX. Uitzonderlijke kosten (66)	1.113.566
X. UITZONDERLIJK RESULTAAT	-104.240
XI. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	1.123.581

BEDANKT!
Dit jaarverslag 2009 kwam tot stand met de medewerking van velen die nauw betrokken zijn bij AZ Alma. Ik dank hen daar voor.

Een speciaal woord van dank gaat naar Marijke Schautteet, Willy Tilleman, Freddy Tollenaere en Stefaan en Marlies De Beukelaer-Hinssen en zontje Louis, voor hun bereidheid tot medewerking en hun sprekende getuigenissen. (MVH)

JULI

AUGUSTUS

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DECEMBER

Jaarverslag AZ Alma 2009

verantwoordelijke uitgever:

Rudy Maertens, algemeen directeur | dagelijks bestuurder

samenstelling, hoofd-en eindredactie:

Marc Van Hulle, manager PR en communicatie

creatie & druk:

Offsetdrukkerij De Sonville, Lovendegem

fotografie:

IPon Fotografie, Michel Moens en AZ Alma

vzw AZ Alma

*campus **sijsele***

Gentse Steenweg 132

8340 Sijsele-Damme

T 050 72 81 11

*campus **eevlo***

(Maatschappelijke zetel)

Moeie 18

9900 Eeklo

T 09 376 04 11

www.azalma.be